

JC 2017 37

04/01/2018

Obecné pokyny (konečné znění)

Společné obecné pokyny podle článku 17 a čl. 18 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849 o zjednodušené a zesílené hloubkové kontrole klienta a faktorech, které by úvěrové a finanční instituce měly vzít do úvahy při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejících s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi

Obecné pokyny k rizikovým faktorům

Dodržování předpisů a oznamovací povinnost

Status těchto společných obecných pokynů

Tento dokument obsahuje společné obecné pokyny vydané podle čl. 16 a čl. 56 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 ze dne 24. listopadu 2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), o změně rozhodnutí č. 716/2009/ES a o zrušení rozhodnutí Komise 2009/78/ES; nařízení (EU) č. 1094/2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění) a nařízení (EU) č. 1095/2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy) (nařízení o evropských orgánech dohledu). V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o evropských orgánech dohledu vynaloží příslušné orgány a finanční instituce veškeré úsilí, aby se těmito obecnými pokyny řídily.

Společné obecné pokyny formulují názor evropských orgánů dohledu na náležité postupy dohledu v rámci Evropského systému dohledu nad finančním trhem nebo na to, jak by unijní právní předpisy měly být uplatňovány v konkrétní oblasti. Příslušné orgány, na které se společné obecné pokyny vztahují, by se jimi měly řídit tak, že je odpovídajícím způsobem promítnou do postupů v oblasti dohledu (např. úpravou právního rámce nebo procesů dohledu), a to i v případě, kdy se společné obecné pokyny zaměřují především na instituce.

Oznamovací povinnost

V souladu s čl. 16 odst. 3 nařízení o evropských orgánech dohledu musí příslušné orgány příslušnému evropskému orgánu dohledu oznámit, zda se těmito společnými obecnými pokyny řídí nebo hodlají řídit, a pokud ne, uvést důvody, proč se jimi neřídí či nehodlají řídit *[do dvou měsíců od zveřejnění překladů na internetových stránkách Evropského orgánu dohledu – 05/03/2018]*. Neposkytnou-li příslušné orgány oznámení v této lhůtě, bude mít příslušný evropský orgán dohledu za to, že se příslušné orgány těmito doporučeními neřídí nebo nehodlají řídit. Oznámení musí být odesláno na adresy compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu compliance@esma.europa.eu pod označením „JC/GL/2017/37“. Vzor oznámení je k dispozici na internetových stránkách evropských orgánů dohledu. Oznámení by měly předkládat osoby s příslušným oprávněním oznamovat, zda se jejich příslušné orgány těmito doporučeními řídí nebo hodlají řídit.

Oznámení budou zveřejněna na internetových stránkách evropských orgánů dohledu v souladu s čl. 16 odst. 3.

Hlava I – Předmět, oblast působnosti a definice

Předmět

1. Tyto obecné pokyny stanovují faktory, které by podniky měly zohlednit při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejících s obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí. Rovněž stanovují, jak by podniky měly upravit rozsah opatření hloubkové kontroly klienta tak, aby odpovídaly míře rizika praní peněz a financování terorismu, které identifikovaly.
2. Tyto obecné pokyny se zaměřují na posuzování rizik jednotlivých obchodních vztahů a příležitostných transakcí, nicméně podniky mohou tyto obecné pokyny obdobně použít v souladu s článkem 8 směrnice (EU) 2015/849 i při posuzování rizika praní peněz a financování terorismu v rámci celé své obchodní činnosti.
3. Výčet faktorů a opatření, které tyto obecné pokyny popisují, není úplný a podniky by měly případně zohlednit i další faktory a opatření.

Oblast působnosti

4. Tyto obecné pokyny jsou určeny úvěrovým a finančním institucím uvedeným v čl. 3 odst. 1 a čl. 3 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849 a příslušným orgánům odpovědným za dohled nad dodržováním povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu těmito podniky.
5. Příslušné orgány by měly tyto obecné pokyny uplatňovat při posuzování toho, zda jsou strategie a postupy těchto podniků v oblasti posuzování rizik a boje proti praní peněz a financování terorismu adekvátní.
6. Příslušné orgány by měly rovněž zvážit, do jaké míry mohou tyto obecné pokyny poskytnout informace o posuzování rizika praní peněz a financování terorismu související s jejich odvětvím v rámci přístupu k dohledu založeném na posouzení míry rizika. Evropské orgány dohledu vydaly v souladu s čl. 48 odst. 10 směrnice (EU) 2015/849 obecné pokyny k dohledu založeném na posouzení rizik.
7. Dodržování evropského režimu finančních sankcí do působnosti těchto obecných pokynů nespadá.

Definice

8. Pro účely těchto obecných pokynů se použijí tyto definice:

- „Příslušnými orgány“ se rozumí orgány příslušné pro zajištění dodržování požadavků směrnice (EU) 2015/849 podniky způsobem, jakým byla provedena do vnitrostátního práva.¹
- „Podniky“ se rozumí úvěrové instituce a finanční instituce specifikované v čl. 3 odst. 1 a 2 směrnice (EU) 2015/849.
- „Jurisdikcemi spojenými s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu“ se rozumí země, které na základě posouzení rizikových faktorů stanovených v hlavě II těchto obecných pokynů vykazují vyšší riziko praní peněz a financování terorismu. Tento pojem mimo jiné znamená „vysoce rizikové třetí země“, jejichž režimy pro boj proti praní peněz a financování terorismu vykazují strategické nedostatky, které představují významnou hrozbu pro finanční systém Unie (článek 9 směrnice (EU) 2015/849).
- „Příležitostnou transakcí“ se rozumí transakce, která není prováděna v rámci obchodního vztahu podle čl. 3 odst. 13 směrnice (EU) 2015/849.
- „Sdruženým účtem“ (tzv. „pooled account“) se rozumí bankovní účet otevřený klientem, například právníkem nebo notářem, za účelem úschovy peněz od svých klientů. Klienti, jejichž peníze budou na účtu sdruženy s dalšími prostředky, však nebudou moci přímo dát bance pokyn k uskutečnění transakce.
- „Rizikem“ se rozumí pravděpodobnost, že dojde k praní peněz a financování terorismu, a dopad, jaký to bude mít. Riziko se týká inherentního rizika, tedy míry rizika, které existuje před jeho zmírněním. Netýká se zbytkového rizika, tedy míry rizika, které zůstává po jeho zmírnění.
- „Rizikovými faktory“ se rozumí proměnné, které buď samostatně, nebo ve spojení s jinými faktory mohou zvýšit nebo snížit riziko praní peněz a financování terorismu představované jednotlivým obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí.
- „Přístupem založeným na posouzení míry rizika“ se rozumí přístup, kdy příslušné orgány a podniky identifikují, posuzují a chápou riziko praní peněz a financování terorismu, kterému jsou podniky vystaveny, a kdy přijímají opatření v rámci boje proti praní peněz a financování terorismu úměrná tomuto riziku.
- „Zdrojem finančních prostředků“ se rozumí původ finančních prostředků použitých v obchodním vztahu nebo příležitostné transakci. To znamená jak činnost, ze které finanční prostředky použité v obchodním vztahu pocházejí, například z platu klienta, tak i způsob, jakým byly klientovy finanční prostředky převedeny.
- „Zdrojem majetku“ se rozumí původ celkového majetku klienta, například dědictví nebo úspory.

¹ Čl. 4 odst. 2 bod ii) nařízení (EU) č. 1093/2010, čl. 4 odst. 2 bod ii) nařízení (EU) č. 1094/2010 a čl. 4 odst. 3 bod ii) nařízení (EU) 1093/2010.

Hlava II – Posuzování a řízení rizik: obecné

---

9. Tyto obecné pokyny se skládají ze dvou částí. Hlava II je obecná a vztahuje se na všechny podniky. Hlava III je určena pro konkrétní odvětví. Hlava III je samostatně neúplná a je třeba ji číst společně s hlavou II.
10. Přístup podniků k posuzování a řízení rizika praní peněz a financování terorismu spojených s obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi by měl zahrnovat:

- Posouzení rizik v rámci celého podniku.

Posouzení rizik v rámci celého podniku by mělo podnikům napomoci porozumět, kde jsou riziku praní peněz a financování terorismu vystaveni a na které oblasti své obchodní činnosti by se měly v boji proti praní peněz a financování terorismu zaměřit. Za tímto účelem a v souladu s článkem 8 směrnice (EU) 2015/849 by podniky měly identifikovat a posoudit riziko praní peněz a financování terorismu související s produkty a službami, které nabízejí, jurisdikcemi, v nichž působí, klienty, které získávají, a transakčními nebo distribučními kanály, které využívají při nabízení služeb svým klientům. Kroky, které podniky přijímají k identifikaci a posouzení rizika praní peněz a financování terorismu při své obchodní činnosti, musí být přiměřené povaze a velikosti každého podniku. U podniků, které nenabízejí ucelené produkty nebo služby a které jsou zapojeny na mezinárodní úrovni jen omezeně nebo vůbec, není zapotřebí příliš složitého nebo propracovaného posouzení rizik.

- Hlubková kontrola klienta.

Podniky by měly zjištění ze svých posouzení rizik podniku z širokého hlediska využít k rozhodnutí o odpovídající úrovni a druhu hloubkové kontroly klienta, kterou budou vůči jednotlivým obchodním vztahům a příležitostným transakcím uplatňovat.

Před uzavřením obchodního vztahu nebo provedením příležitostné transakce by podniky měly uplatnit prvotní hloubkovou kontrolu klienta v souladu s čl. 13 odst. 1 písm. a), b) a c) a čl. 14 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849. Prvotní hloubková kontrola klienta by měla přinejmenším zahrnovat opatření při zohlednění míry rizika s cílem:

- i. zjistit totožnost klienta a případně skutečného majitele nebo právního zástupce klienta;
- ii. ověřit totožnost klienta na základě spolehlivého a nezávislého zdroje a případně ověřit totožnost skutečného majitele, aby se podnik ujistil, zda skutečného majitele zná; a
- iii. zjistit účel a zamýšlenou povahu obchodního vztahu.

Podniky by měly upravit rozsah prvotních opatření hloubkové kontroly klienta při zohlednění míry rizika. Pokud je riziko související s obchodním vztahem nízké a v rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy, mohou podniky uplatnit zjednodušená opatření hloubkové kontroly klienta. Pokud je riziko související s obchodním vztahem vysoké, musí podniky uplatnit zesílená opatření hloubkové kontroly klienta.

- Dosažení holistického přístupu.

Podniky by měly shromáždit dostatek informací, aby dospěly k závěru, že byly identifikovány všechny relevantní rizikové faktory, včetně uplatnění dalších opatření hloubkové kontroly klienta v případě nutnosti, a posoudit tyto rizikové faktory tak, aby získaly ucelený pohled na riziko související s konkrétním obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí. Podniky by měly vzít na vědomí, že výčet rizikových faktorů uvedených v těchto obecných pokynech není úplný a ani se nepředpokládá, že by podniky ve všech případech zohledňovaly všechny rizikové faktory.

- Sledování a přezkum

Podniky musí svůj proces posuzování průběžně aktualizovat a přezkoumávat jej.² Podniky musí transakce sledovat k zajištění toho, aby byly v souladu s rizikovým profilem a obchodní činností klienta, a případně zkoumat zdroje finančních prostředků za účelem odhalení možného praní peněz a financování terorismu. Musí rovněž uchovávat dokumenty, údaje nebo informace, které průběžně aktualizují, za účelem pochopení, zda u rizika souvisejícího s obchodním vztahem nedošlo ke změně.³

Posouzení rizik: metodika a rizikové faktory

11. Posouzení rizik by mělo zahrnovat dva odlišné, ale související kroky:

- a. identifikace rizika praní peněz a financování terorismu; a
- b. posouzení rizika praní peněz a financování terorismu.

Identifikace rizika praní peněz a financování terorismu

12. Podniky by měly zjistit, kterým rizikům praní peněz a financování terorismu jsou nebo by mohly být v důsledku uzavření obchodního vztahu nebo provedení příležitostné transakce vystaveny.
13. Při zjišťování rizik praní peněz a financování terorismu souvisejících s obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí by podniky měly zohlednit příslušné rizikové faktory, včetně toho, kdo je jejich klientem, země nebo zeměpisné oblasti, v nichž působí, konkrétní produkty, služby a transakce, které klient požaduje, a cesty, které podnik využívá k poskytování těchto produktů, služeb a transakcí.

² Čl. 8 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849.

³ Čl. 13 odst. 1 písm. d) směrnice (EU) 2015/849.

Zdroje informací

14. Pokud je to možné, měly by informace o těchto rizikových faktorech praní peněz a financování terorismu pocházet z různých zdrojů, ať přístupných samostatně, nebo prostřednictvím komerčně dostupných nástrojů nebo databází, které sdružují informace z několika zdrojů. Podniky by měly určit druh a počet těchto zdrojů na základě zohlednění míry rizika.
15. Podniky by vždy měly zohlednit tyto zdroje informací:
  - nadnárodní posuzování rizik prováděné Evropskou komisí;
  - informace od vlády, například vnitrostátní posouzení rizik na úrovni vlády, politická prohlášení a varování a informativní memoranda k příslušným právním předpisům;
  - informace od regulačních orgánů, jako jsou obecné pokyny a odůvodnění vymezené v pokutách ze strany regulačních orgánů;
  - informace od finančních zpravodajských jednotek (FIU) a donucovacích orgánů, jako jsou zprávy o hrozbách, výstrahy a typologie; a
  - informace získané v rámci prvotní hloubkové kontroly klienta.
16. Jiné zdroje informací, které mohou podniky v této souvislosti zohlednit, mimo jiné zahrnují:
  - znalosti a odborné znalosti podniků;
  - informace od odvětvových subjektů, například typologie a informace o nově vznikajících rizicích;
  - informace od občanské společnosti, například indexy vnímání korupce a zprávy o zemích;
  - informace od mezinárodních normalizačních orgánů, jako jsou vzájemné hodnotící zprávy nebo právně nezávazné černé listiny;
  - informace z věrohodných a spolehlivých volně přístupných zdrojů, jako jsou zprávy v důvěryhodných novinách;
  - informace od věrohodných a spolehlivých komerčních organizací, například zprávy o rizicích a zpravodajská hlášení; a
  - informace od statistických organizací a akademické obce.

Rizikové faktory

17. Podniky by měly vzít na vědomí, že výčet následujících rizikových faktorů není úplný a ani se nepředpokládá, že by podniky ve všech případech zohledňovaly všechny rizikové faktory. Podniky by měly vůči rizikům souvisejícím s danou situací zaujmout holistický přístup a vzít do úvahy, že pokud směrnice (EU) 2015/849 nebo vnitrostátní právní předpisy nestanoví jinak, přítomnost osamocených rizikových faktorů nezbytně nezpůsobuje u vztahu vyšší nebo nižší riziko.

Rizikové faktory klienta

18. Při identifikaci rizik týkajících se klientů, včetně skutečných majitelů klientů⁴, by podniky měly zohlednit riziko související s:
- obchodní nebo profesní činností klienta a jeho skutečného majitele;
  - pověstí klienta a jeho skutečného majitele; a
  - povahou a chováním klienta a jeho skutečného majitele.
19. Rizikové faktory, které mohou být pro posouzení rizika souvisejícího s podnikatelskou nebo profesní činností klienta nebo jeho skutečného majitele relevantní, zahrnují:
- Má klient nebo skutečný majitel vazby na odvětví, která jsou běžně spojována s vyšším rizikem korupce, například stavebnictví, farmacie a zdravotnictví, obchod se zbraněmi a obrana, těžební průmysl nebo veřejné zakázky?
  - Má klient nebo skutečný majitel vazby na odvětví, která jsou spojena s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, například některé obchodní činnosti se zaměřením na peněžní služby, kasina nebo obchodníky s drahými kovy?
  - Má klient nebo skutečný majitel vazby na odvětví, která operují s vysokými částkami v hotovosti?
  - Pokud je klient právnickou osobou nebo právním uspořádáním, jaký je účel jeho založení? Jaká je například povaha jeho podnikání?
  - Má klient nějaké politické vazby, například je osobou politicky exponovanou, nebo je jeho skutečný majitel osobou politicky exponovanou? Má klient nebo skutečný majitel nějaké jiné významné vazby na politicky exponované osoby, jsou například někteří z ředitelů klienta politicky exponovanými osobami, a pokud ano, ovládají tyto politicky exponované osoby klienta nebo skutečného majitele významným způsobem? Pokud je klient nebo jeho skutečný majitel politicky exponovanou osobou, musí podniky vždy uplatnit zesílená opatření hloubkové kontroly klienta v souladu s článkem 20 směrnice (EU) 2015/849.
  - Má klient nebo skutečný majitel jinou významnou pozici nebo veřejné postavení na vysoké úrovni, které by mu mohlo umožnit zneužít tuto pozici k osobnímu prospěchu? Je například vyšším místním nebo regionálním veřejným činitelem se schopností ovlivňovat zadávání veřejných zakázek, členem významných sportovních orgánů s rozhodovacími pravomocemi nebo jednotlivcem, o němž je známo, že ovlivňuje vládu či jinou vysoce postavenou osobou s rozhodovacími pravomocemi?
  - Je klient právnickou osobou podléhající vynutitelným požadavkům na zveřejnění informací, které zajišťují, aby byly spolehlivé informace o skutečném majiteli klienta veřejně dostupné,

⁴ Ohledně obecných pokynů k rizikovým faktorům souvisejících s oprávněnými osobami z pojistek životního pojištění viz hlava III kapitola 7.

například akciovou společností kótovanou na burzách, u které je zveřejnění těchto informací podmínkou pro kótování?

- Je klient úvěrovou nebo finanční institucí jednající na svůj účet v jurisdikci s účinným režimem pro boj proti praní peněz a financování terorismu a podléhá dohledu nad dodržováním místních povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu? Existují důkazy o tom, že klientovi byla v posledních letech v rámci dohledu udělena sankce nebo že došlo k jejímu vymáhání za nesplnění povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebo požadavků na chování v širším měřítku?
  - Je klient orgánem veřejné správy nebo státním podnikem z jurisdikce s nízkou úrovní korupce?
  - Je pozadí klienta nebo skutečného majitele v souladu s tím, co podnik zná o jeho bývalé, současné nebo plánované obchodní činnosti, o obratu jeho podniku, o zdroji finančních prostředků a o zdroji majetku klienta nebo skutečného majitele?
20. Při posuzování rizik souvisejících s pověstí klienta nebo skutečného majitele mohou být relevantní následující rizikové faktory:
- Existují negativní zprávy z médií nebo jiných relevantních zdrojů informací o klientovi, například existují proti klientovi nebo skutečnému majiteli nějaká obvinění ze spáchání trestné činnosti nebo terorismu? Pokud ano, jsou tyto zprávy věrohodné a spolehlivé? Podniky by měly mimo jiné určit věrohodnost obvinění s ohledem na kvalitu a nezávislost zdroje údajů a trvalost zpráv o těchto obviněních. Podniky by měly vzít do úvahy, že absence odsouzení za spáchané trestné činy nemusí nezbytně dostačovat k vyloučení toho, že obvinění ze spáchání trestné činnosti jsou pravdivá.
  - Byl klientovi, skutečnému majiteli nebo jiné veřejně známé osobě, která je s ním úzce spojena, zmrazen majetek kvůli správním nebo trestním řízením nebo obviněním z terorismu nebo financování terorismu? Má podnik důvodné podezření, že klientovi nebo skutečnému majiteli nebo jiné veřejně známé osobě, která je s ním úzce spojena, byl v minulosti majetek zmrazen?
  - Má podnik informace o tom, že byla na klienta nebo skutečného majitele v minulosti podána oznámení o podezřelých transakcích?
  - Má podnik nějaké interní informace o bezúhonnosti klienta nebo skutečného majitele, získané například z dlouhodobého obchodního vztahu?
21. Při posuzování rizika souvisejícího s povahou a chováním klienta nebo skutečného majitele mohou být relevantní následující rizikové faktory; podniky by měly vzít do úvahy, že ne všechny tyto rizikové faktory budou od počátku patrné; mohou se projevit až po uzavření obchodního vztahu:

- Má klient oprávněné důvody pro neposkytnutí důkazu o své totožnosti, například kvůli tomu, že je žadatelem o azyl?⁵
- Má podnik pochybnosti o pravdivosti nebo přesnosti totožnosti klienta nebo skutečného majitele?
- Existují náznaky, že by se klient mohl snažit vyhnout uzavření obchodního vztahu? Snaží se například klient provést jednu transakci nebo několik jednorázových transakcí, u kterých by uzavření obchodního vztahu mohlo mít větší ekonomické opodstatnění?
- Je vlastnická a řídicí struktura klienta transparentní a smysluplná? Je-li vlastnická a řídicí struktura klienta složitá nebo netransparentní, existují k tomu zřejmé obchodní nebo právní důvody?
- Vydává klient akcie na doručitele nebo má pověřené akcionáře nebo společníky?
- Je klient právníkou osobou nebo právním uspořádáním, které by mohlo být použito jako nástroj držby aktiv?
- Existuje nějaký podstatný důvod pro změny ve vlastnické a řídicí struktuře klienta?
- Požaduje klient provedení transakcí, které jsou složité, neobvykle nebo neočekávaně objemné nebo které mají neobvyklý nebo neočekávaný vzorec bez zjevného ekonomického nebo zákonného účelu nebo obchodního opodstatnění? Existují důvody k podezření, že se klient pokouší vyhnout konkrétním limitům uvedeným v čl. 11 písm. b) směrnice (EU) 2015/849 a případně vnitrostátním právním předpisům?
- Požaduje klient zbytečnou nebo nepřiměřenou míru utajení? Zdráhá se klient například sdílet informace potřebné k hloubkové kontrole klienta nebo se zjevně snaží zastřít pravou povahu svého podnikání?
- Lze snadno vysvětlit zdroj majetku nebo finančních prostředků klienta nebo skutečného majitele, například z jeho povolání, dědictví nebo investic? Je vysvětlení věrohodné?
- Používá klient produkty a služby, které podle očekávání získal při prvním uzavření obchodního vztahu?
- Pokud klient nemá v daném státě bydliště či sídlo, mohly by být jeho potřeby lépe uspokojeny v jiném státě? Existuje ekonomický a zákonný důvod pro to, aby klient požadoval daný druh finanční služby? Podniky by měly vzít na vědomí, že článek 16 směrnice 2014/92/EU propůjčuje klientům, kteří oprávněně pobývají v Unii, právo na založení základního platebního účtu, avšak toto právo platí pouze v rozsahu, v jakém mohou úvěrové instituce dostát svým povinnostem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.⁶

⁵ Evropský orgán pro bankovnínictví vydal „Stanovisko k uplatňování opatření hloubkové kontroly klientů, kteří jsou žadateli o azyl z rizikových třetích zemí nebo teritorií“, viz <https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>.

⁶ Zejména viz čl. 1 odst. 7 a čl. 16 odst. 4 směrnice 2014/92/EU.

- Je klient neziskovou organizací, jejíž aktivity by mohly být zneužity pro účely financování terorismu?

Země a zeměpisné oblasti

22. Při identifikaci rizik spojených se zeměmi a zeměpisnými oblastmi by podniky měly zohlednit riziko spojené s:
- a. jurisdikcemi, ve kterých má klient a skutečný majitel bydliště či sídlo;
  - b. jurisdikcemi, které jsou hlavním místem podnikání klienta a skutečného majitele; a
  - c. jurisdikcemi, ke kterým má klient a skutečný majitel relevantní osobní vazby.
23. Podniky by měly vzít do úvahy, že relativní význam rizikových faktorů jednotlivých zemí a geografických oblastí je často určován povahou a účelem obchodního vztahu (viz také body 36–38). Například:
- Pokud byly finanční prostředky použité v obchodním vztahu získány v zahraničí, bude relevantní zejména úroveň predikativních trestných činů praní peněz a účinnost právního systému země.
  - Pokud byly finanční prostředky obdrženy z jurisdikcí, o nichž je známo, že v nich působí skupiny, které se dopouštějí teroristických činů, nebo pokud byly do nich zaslány, měly by podniky na základě toho, co znají o účelu a povaze obchodního vztahu zvážit, do jaké míry lze podezření očekávat nebo zda by mohlo podezření vzniknout.
  - Pokud je klient úvěrovou nebo finanční institucí, měly by podniky věnovat zvýšenou pozornost adekvátnosti režimu pro boj proti praní peněz a financování terorismu země a účinnosti dohledu v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
  - Pokud je klient právním subjektem nebo svěřenským fondem, měly by podniky zohlednit, do jaké míry země, ve které je klient a případný skutečný majitel registrován, plní standardy mezinárodní daňové transparentnosti.
24. Podniky by měly při určování účinnosti režimů pro boj proti praní peněz a financování terorismu jurisdikcí zohlednit tyto rizikové faktory:
- Byla tato země v souladu s článkem 9 směrnice (EU) 2015/849 označena Komisí za zemi, která má v režimu pro boj proti praní peněz a financování terorismu strategické nedostatky? Pokud podniky jednají s fyzickými nebo právníckými osobami s bydlištěm v třetích zemích nebo v třetích zemích usazenými, které Komise označila za subjekty s vysokým rizikem praní peněz a financování terorismu, musí podniky vždy uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.⁷

⁷ Čl. 18 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849.

- Existují informace z více věrohodných a spolehlivých zdrojů o kvalitě kontroly prováděné jurisdikcí s ohledem na boj proti praní peněz a financování terorismu, včetně informací o kvalitě a účinnosti právního prostředí a dohledu? Příklady možných zdrojů mohou být zprávy ze vzájemného hodnocení vypracované Finančním akčním výborem (FATF) nebo regionálními orgány působícími obdobně jako Finanční akční výbor (výchozím bodem je shrnutí a hlavní zjištění a posouzení souladu s doporučeními č. 10, 26 a 27 a okamžitými výsledky č. 3 a 4), seznam jurisdikcí, které vykazují vysokou míru rizika a nespolupráce, vypracovaný Finančním akčním výborem, hodnocení Mezinárodního měnového fondu (MMF) a zprávy programů hodnocení finančního odvětví (FSAP). Podniky by měly vzít do úvahy, že členství ve Finančním akčním výboru nebo regionálních orgánech působících obdobně jako Finanční akční výbor (např. MoneyVal) samo o sobě neznamená, že je režim pro boj proti praní peněz a financování terorismu jurisdikce adekvátní a účinný.

Podniky by měly vzít do úvahy, že směrnice (EU) 2015/849 neuznává „rovnocennost“ třetích zemí a že seznamy členských států EU týkající se rovnocenných jurisdikcí již nejsou nadále vedeny. V rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy by podniky v souladu s těmito obecnými pokyny a přílohou II směrnice (EU) 2015/849 měly být schopny určit jurisdikce s nižší mírou rizika.

25. Rizikové faktory, které by podniky měly při identifikaci míry rizika financování terorismu spojené s jurisdikcí zohlednit, zahrnují:
  - Existují informace například z trestního řízení nebo z věrohodných a spolehlivých otevřených mediálních zdrojů, které naznačují, že jurisdikce poskytuje finanční prostředky na teroristické činnosti, nebo je podporuje, nebo je známo, že skupiny páchající teroristické činy v dané zemi nebo na daném území působí?
  - Vztahují se na jurisdikci finanční sankce, embarga nebo opatření související s terorismem, financováním terorismu nebo šířením zbraní uvalené například Organizací spojených národů nebo Evropskou unií?
26. Rizikové faktory, které by podniky měly při zjišťování úrovně transparentnosti a souladu s daňovými předpisy zohlednit, zahrnují:
  - Existují informace z více než jednoho věrohodného a spolehlivého zdroje, že je země považována za jsoucí v souladu se standardy mezinárodní daňové transparentnosti a sdílení informací? Existují důkazy o tom, že příslušná pravidla jsou účinně uplatňována v praxi? Příklady možných zdrojů mohou být zprávy Globálního fóra pro transparentnost a výměnu informací v daňových záležitostech Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), které hodnotí jurisdikce z hlediska transparentnosti a výměny informací v oblasti daní; posouzení závazku jurisdikcí k automatické výměně informací založené na společném standardu oznamování; posouzení souladu s doporučeními Finančního akčního výboru č. 9, 24 a 25 a okamžitými výsledky č. 2 a 5 vypracovanými Finančním akčním výborem nebo regionálními orgány vyvíjejícími činnost jako Finanční akční výbor, a hodnocení Mezinárodního měnového fondu (např. hodnocení personálu Mezinárodního měnového fondu v offshore finančních střediscích).

- Zavázala se jurisdikce k uplatňování společného standardu oznamování pro automatickou výměnu informací, který skupina G20 přijala v roce 2014, a zavedla jej účinně?
  - Zavedla jurisdikce spolehlivý a přístupný registr skutečných majitelů?
27. Rizikové faktory, které by podniky měly při identifikaci rizik souvisejících s úrovní predikativních trestných činů praní peněz zohlednit, zahrnují:
- Existují informace z věrohodných a spolehlivých veřejných zdrojů o úrovni predikativních trestných činů praní peněz uvedených v čl. 3 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849, například korupce, organizovaná trestná činnost, daňová trestná činnost a závažné případy podvodů? Příklady mohou být indexy vnímání korupce; zprávy zemí OECD o provádění Úmluvy OECD proti podplácení zahraničních veřejných činitelů a zpráva věnovaná celosvětové problematice drog Úřadu pro drogy a kriminalitu (OSN).
  - Existují informace z několika věrohodných a spolehlivých zdrojů o schopnosti vyšetřovacího a soudního systému jurisdikce účinně vyšetřovat a stíhat tyto trestné činy?

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

28. Podniky by měly při identifikaci rizik souvisejících s jejich produkty, službami nebo transakcemi zohlednit rizika týkající se:
- a. úrovně transparentnosti nebo netransparentnosti, kterou produkt, služba nebo transakce poskytuje;
  - b. složitosti produktu, služby nebo transakce; a
  - c. hodnoty nebo velikosti produktu, služby nebo transakce.
29. Rizikové faktory, které mohou být při posuzování rizika souvisejícího s transparentností produktu, služby nebo transakce relevantní, zahrnují:
- Do jaké míry umožňují produkty nebo služby klientovi, skutečnému majiteli či struktúře příjemců zůstat v anonymitě nebo jim usnadňují skrýt jejich totožnosti? Příklady takových produktů a služeb mohou být akcie na doručitele, svěřenské vklady, offshoreové struktury a určité svěřenské fondy a právnické osoby, jako například nadace, které mohou být strukturovány takovým způsobem, aby mohly využít anonymity a umožnit jednání se společnostmi bez fyzické přítomnosti nebo společností mající pověřené akcionáře nebo společníky.
  - Do jaké míry je možné, aby třetí osoba, která není součástí obchodního vztahu, udělila pokyny, například v případě určitých korespondenčních bankovních vztahů?
30. Rizikové faktory, které mohou být při posouzení rizika souvisejícího se složitostí produktu, služby nebo transakce relevantní, zahrnují:

- Do jaké míry je transakce složitá a zahrnuje několik stran nebo jurisdikcí, například v případě určitých obchodních finančních transakcí? Jsou transakce přímé, například jedná se o pravidelné platby do penzijního fondu?
  - Do jaké míry umožňují produkty nebo služby nepředpokládané platby od třetích osob nebo přijímání přeplatků? Pokud se předpokládají platby od třetích osob, zná podnik identitu těchto třetích osob, jedná se například o orgán poskytující státní podporu nebo záruky? Nebo jsou produkty a služby financovány výhradně převodem finančních prostředků z vlastního účtu klienta u jiné finanční instituce, na kterou se vztahují normy v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a dohledu, které jsou srovnatelné s normami vymezenými ve směrnici (EU) 2015/849?
  - Rozumí podnik rizikům souvisejícím s jeho novým nebo inovativním produktem či službou, zejména pokud se jedná o využití nových technologií nebo platebních metod?
31. Rizikové faktory, které mohou být při posuzování rizika souvisejícího s hodnotou a velikostí produktu, služby nebo transakce relevantní, zahrnují:
- Do jaké míry jsou produkty nebo služby náročné na finanční prostředky v hotovosti, jako je tomu u mnoha platebních služeb, ale i některých běžných účtů?
  - Do jaké míry usnadňují či podporují produkty nebo služby transakce vysoké hodnoty? Existují u hodnot transakcí nebo výší pojistného nějaké limity, které by mohly omezit využití produktu nebo služby pro účely praní peněz a financování terorismu?

Rizikové faktory týkající se distribučních kanálů

32. Podniky by měly při identifikaci rizika souvisejícího se způsobem, jakým klient získává produkty nebo služby, které požaduje, zohlednit riziko související s:
- a. mírou, do jaké je obchodní vztah veden bez osobní přítomnosti partnera; a se
  - b. zprostředkovateli, jejichž služby podnik může využít, a povahou jejich vztahu s podnikem.
33. Podniky by měly při posuzování rizika souvisejícího se způsobem, jakým klient získává produkty nebo služby, zohlednit mnoho faktorů, například:
- Je klient pro účely identifikace osobně přítomen? Pokud není, použil podnik spolehlivou formu hloubkové kontroly klienta bez osobní přítomnosti partnera? Podnikl kroky k zabránění zcizení totožnosti nebo jejího zneužití?
  - Byl klient představen jinou osobou téže finanční skupiny, a pokud ano, do jaké míry se může podnik na toto představení jako na záruku toho, že klient nevystaví podnik příštímu riziku praní peněz a financování terorismu, spolehnout? Co podnik učinil pro to, aby se ujistil, zda daná skupina uplatňuje na normy Evropského hospodářského prostoru (EHP) opatření hloubkové kontroly klienta v souladu s článkem 28 směrnice (EU) 2015/849?

- Byl klient představen třetí osobou, například bankou, která není součástí stejné skupiny, a je třetí osobou finanční instituce nebo její hlavní obchodní činnost nesouvisí s poskytováním finančních služeb? Co podnik učinil pro to, aby se ujistil, zda:
  - i. třetí osoba uplatňuje opatření hloubkové kontroly klienta a vede záznamy podle norem EHP a podléhá dohledu v souladu s článkem 26 směrnice (EU) 2015/849, pokud jde o dodržování srovnatelných povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a dohledu;
  - ii. třetí strana na vyžádání neprodleně poskytne příslušné kopie údajů o zjišťování a ověřování totožnosti, mimo jiné v souladu s článkem 27 směrnice (EU) 2015/849; a
  - iii. je kvalita opatření hloubkové kontroly klienta třetí osoby taková, že se na ně lze spolehnout?
- Byl klient představen prostřednictvím smluvního zástupce, tedy bez přímého kontaktu s podnikem? Do jaké míry si může být podnik jist tím, že zástupce získal dostatek informací k tomu, aby podnik svého klienta i úroveň rizika souvisejícího s obchodním vztahem znal?
- Jsou-li využití nezávislí nebo smluvní zástupci, do jaké míry jsou do průběžného výkonu obchodní činnosti zapojeni? Jak to ovlivňuje znalosti podniku o klientovi a průběžné řízení rizik?
- Pokud podnik používá zprostředkovatele:
  - i. Jedná se o regulovanou osobu, na kterou se vztahují povinnosti v oblasti boje proti praní peněz, které jsou v souladu s povinnostmi vyplývajícími ze směrnice (EU) 2015/849?
  - ii. Vztahuje se na něj dohled v oblasti boje proti praní peněz? Existují nějaké náznaky, že úroveň dodržování platných právních předpisů či nařízení v oblasti boje proti praní peněz zprostředkovatelem je nedostatečná, například byla zprostředkovateli udělena sankce za porušení povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu?
  - iii. Má sídlo v jurisdikci s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu? Pokud má třetí osoba sídlo ve vysoce rizikové třetí zemi, kterou Komise označila za mající strategické nedostatky, nesmí se podnik o tohoto zprostředkovatele opírat. Spoléhání se je však v rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy možné za předpokladu, že zprostředkovatel je pobočkou nebo většinou vlastněným dceřiným podnikem jiného podniku usazeného v Unii a podnik je přesvědčen o tom, že zprostředkovatel plně dodržuje skupinové strategie a postupy podle článku 45 směrnice (EU) 2015/849.⁸

⁸ Čl. 26 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849.

Posuzování rizika praní peněz a financování terorismu

34. Podniky by měly vůči rizikovým faktorům praní peněz a financování terorismu, které označily pro úroveň rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí za určující, používat holistický přístup.
35. V rámci tohoto posouzení se mohou podniky rozhodnout, zda budou k faktorům přistupovat odlišně v závislosti na jejich relativním významu.

Vážené rizikové faktory

36. Při vážení rizikových faktorů by podniky měly v rámci obchodního vztahu nebo příležitostné transakce informovaně posoudit význam různých rizikových faktorů. Často to vede k tomu, že podniky přidělují různým faktorům různá „hodnocení“; například podniky se mohou rozhodnout, zda jsou klientovy osobní vazby na jurisdikci spojenou s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu s ohledem na vlastnosti produktu, který požaduje, méně důležité.
37. Váha přidělená každému z těchto faktorů se v konečném důsledku bude pravděpodobně lišit podle produktu a klienta (nebo kategorie klienta) a podle podniku. Při vážení rizikových faktorů by podniky měly zajistit, aby:
  - vážení nebylo nepřiměřeně ovlivněno pouze jedním faktorem;
  - hodnocení rizik nebylo ovlivněno ekonomickými nebo ziskovými důvody;
  - vážení nevedlo k situaci, v níž žádný obchodní vztah nelze klasifikovat jako vysoce rizikový;
  - vážení podniku nemůže přebít ustanovení směrnice (EU) 2015/849 nebo vnitrostátních právních předpisů týkající se situací, které vždy představují vysoké riziko praní peněz; a aby
  - byly případně schopny nepřihlížet ke všem automaticky vytvořeným hodnocením rizik. Důvody pro rozhodnutí nepřihlídnout k těmto hodnocením by měly být řádně doloženy.
38. Pokud podnik využívá k přidělování celkových hodnocení rizik za účelem kategorizace obchodních vztahů nebo příležitostných transakcí automatizované informační systémy, které nevyvíjí interně, ale které zakoupil od externího poskytovatele, měl by chápat, jak systémy fungují a jak kombinují rizikové faktory za účelem dosažení celkového hodnocení rizik. Podnik si musí být vždy jist, že přidělená hodnocení zohledňují přístup podniku k riziku praní peněz a financování terorismu, a měl by být schopen tuto skutečnost prokázat příslušnému orgánu.

Kategorizace obchodních vztahů a příležitostných transakcí

39. Po posouzení rizika by měl podnik rozčlenit své obchodní vztahy a příležitostné transakce podle vnímané úrovně rizika praní peněz a financování terorismu.
40. Podnik by měl přijmout rozhodnutí o nejvhodnějším způsobu kategorizace rizika. To bude záviset na povaze a velikosti obchodní činnosti podniku a typech rizika praní peněz

a financování terorismu, kterému je vystaven. Ačkoliv podniky často člení rizika na vysoká, střední a nízká, jsou možné i další kategorizace.

Řízení rizik: zjednodušená a zesílená hloubková kontrola klienta

41. Posuzování rizik podniku by mělo pomáhat při určování oblastí, na které by měl zaměřit své úsilí při řízení rizik v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, a to jak při navázání obchodního vztahu s klientem, tak po dobu trvání obchodního vztahu.
42. V rámci toho musí podniky uplatňovat všechna opatření hloubkové kontroly klienta stanovená v čl. 13 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849, mohou však při zohlednění míry rizika stanovit rozsah těchto opatření. Opatření hloubkové kontroly klienta by měla pomoci podnikům lépe porozumět rizikům souvisejícím s jednotlivými obchodními vztahy nebo příležitostnými transakcemi.
43. Ustanovení čl. 13 odst. 4 směrnice (EU) 2015/849 vyžaduje, aby podniky byly schopny prokázat svému příslušnému orgánu, že daná opatření hloubkové kontroly klienta, která použily, jsou přiměřená rizikům praní peněz a financování terorismu.

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

44. V rozsahu, který dovolují vnitrostátní právní předpisy, mohou podniky uplatňovat opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta v situacích, kdy bylo riziko praní peněz a financování terorismu související s obchodním vztahem posouzeno jako nízké. Zjednodušená hloubková kontrola klienta nepředstavuje osvobození od žádných opatření hloubkové kontroly klienta; podniky však mohou upravit rozsah, dobu uskutečnění nebo typ každého nebo všech opatření hloubkové kontroly klienta způsobem odpovídajícím nízkému riziku, které identifikovaly.
45. Mezi opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta, která mohou podniky uplatnit, mimo jiné patří:
  - přizpůsobení doby uskutečnění hloubkové kontroly klienta, pokud například požadovaný produkt nebo transakce mají vlastnosti, které omezují jejich použití pro účely praní peněz a financování terorismu, například:
    - i. ověřením totožnosti klienta nebo skutečného majitele při vzniku obchodního vztahu; nebo
    - ii. ověřením totožnosti klienta nebo skutečného majitele po překročení stanoveného limitu transakcí nebo po uplynutí přiměřené lhůty. Podniky musí zajistit, aby:
      - a. to nevedlo k faktickému osvobození od hloubkové kontroly klienta, což znamená, že podniky musí zajistit, aby totožnost klienta nebo skutečného majitele byla v konečném důsledku ověřena;

- b. limit nebo lhůta byl stanoven na poměrně nízké úrovni (nicméně s ohledem na financování terorismu by měly podniky vzít do úvahy, že nízký limit nemusí dostatečně zmírnit riziko);
  - c. měly zavedené systémy, které jim umožní zjistit, kdy byl dosažen limit nebo kdy skončila lhůta; a
  - d. neodkládaly hloubkovou kontrolu klienta nebo neprotahovaly získávání relevantních informací o klientovi, pokud by platné právní předpisy, například nařízení (EU) 2015/847 nebo ustanovení vnitrostátních právních předpisů, vyžadovaly, aby byly tyto informace získány již v samotném počátku.
- přizpůsobení množství získaných informací pro účely zjišťování a ověřování totožnosti nebo sledování, například:
  - i. ověřením totožnosti na základě informací získaných pouze z jednoho spolehlivého, věrohodného a nezávislého dokumentu nebo zdroje údajů; nebo
  - ii. předpokládáním povahy a účelu obchodního vztahu, protože produkt je určen pouze pro jedno konkrétní použití, například zaměstnanecké penzijní pojištění nebo dárkový poukaz do nákupního střediska.
- přizpůsobení kvality nebo zdroje informací získaných pro účely zjišťování a ověřování totožnosti nebo sledování, například:
  - i. přijetím informací získaných od klienta spíše než od nezávislého zdroje při ověřování totožnosti skutečného majitele (nicméně toto není přípustné v souvislosti s ověřováním totožnosti klienta); nebo
  - ii. spoléháním se na zdroj finančních prostředků za účelem splnění některých požadavků hloubkové kontroly klienta, pokud je riziko související se všemi aspekty vztahu velmi nízké, například jsou-li finanční prostředky platbami státní podpory nebo byly-li finanční prostředky převedeny jménem klienta z účtu firmy v EHP.
- přizpůsobení četnosti aktualizací hloubkové kontroly klienta a hodnocení obchodního vztahu, například jejich provedením pouze při vzniku rozhodné události, například když klient chce uzavřít smlouvu na nový produkt nebo službu nebo když je dosažen určitý limit transakce; podniky musí zajistit, aby to nevedlo k faktickému osvobození od udržování aktuálnosti informací o hloubkové kontrole klienta.
- přizpůsobení četnosti a intenzity sledování transakcí, například sledováním transakcí nad určitým limitem. Pokud se to podniky rozhodnou učinit, musí zajistit, aby byl limit nastaven na přiměřenou úroveň a aby měly zavedeny systémy pro identifikaci propojených transakcí, které by společně tento limit překročily.

46. Hlava III uvádí další opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta, která mohou mít v různých odvětvích zvláštní význam.
47. Informace, které podnik při uplatňování opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta získá, musí podniku umožnit, aby byl dostatečně ujištěn o tom, zda je jeho posouzení, že riziko související s daným vztahem je nízké, je odůvodněné. Musí také podniku poskytnout dostatek informací o povaze obchodního vztahu za účelem zjištění veškerých neobvyklých nebo podezřelých transakcí. Zjednodušená hloubková kontrola klienta neosvobozuje instituci od povinnosti oznámit podezřelé transakce finanční zpravodajské jednotce.
48. Existují-li náznaky, že riziko nemusí být nízké, například existuje-li důvodné podezření, že dochází k pokusu o praní peněz a financování terorismu nebo má-li podnik pochybnosti o pravdivosti získaných informací, nesmí se použít zjednodušená hloubková kontrola klienta.⁹ Použijí-li se obdobně specifické scénáře s vysokým rizikem a existuje-li povinnost provádět zesílenou hloubkovou kontrolu klienta, nesmí se použít zjednodušená hloubková kontrola klienta.

Zesílená hloubková kontrola klienta

49. Podniky musí opatření zesílené hloubkové kontroly klienta uplatňovat v situacích s vyšším rizikem v zájmu řízení a zmírnění těchto rizik.¹⁰ Opatření zesílené hloubkové kontroly klienta nemohou být nahrazena běžnými opatřeními hloubkové kontroly klienta, ale musí být uplatněna navíc k běžným opatřením hloubkové kontroly klienta.
50. Směrnice (EU) 2015/849 uvádí konkrétní případy, které podniky musí vždy považovat za vysoce rizikové:
  - i. je-li klient nebo skutečný majitel klienta politicky exponovanou osobou;¹¹
  - ii. vstupuje-li podnik do korespondenčního vztahu s „respondenční institucí“ z nečlenského státu EHP;¹²
  - iii. jedná-li podnik s fyzickými nebo právníckými osobami usazenými ve vysoce rizikových třetích zemích; a¹³
  - iv. všechny složité a neobvykle velké transakce nebo neobvyklé způsoby obchodování, které nemají žádný zjevný ekonomický nebo zákonný účel.¹⁴

⁹ Čl. 11 písm. e) a f) a čl. 15 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849.

¹⁰ Čl. 18–24 směrnice (EU) 2015/849.

¹¹ Čl. 20–24 směrnice (EU) 2015/849.

¹² Čl. 19 směrnice (EU) 2015/849.

¹³ Čl. 18 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849.

¹⁴ Čl. 18 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849.

51. Směrnice (EU) 2015/849 uvádí konkrétní opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která musí podniky uplatňovat:

- i. je-li klient nebo skutečný majitel klienta politicky exponovanou osobou;
- ii. v případě korespondenčních vztahů s korespondenčními banky ze třetích zemí; a
- iii. v případě všech složitých a neobvykle velkých transakcí nebo neobvyklých způsobů obchodování, které nemají žádný zjevný ekonomický nebo zákonný účel.

Podniky by měly uplatňovat další opatření zesílené hloubkové kontroly klienta v situacích, kdy odpovídají riziku praní peněz a financování terorismu, které identifikovaly.

Politicky exponované osoby

52. Podniky, které zjistily, že klient nebo skutečný majitel je politicky exponovanou osobou, musí vždy:

- Přijmout adekvátní opatření k určení zdroje majetku a zdroje finančních prostředků, které mají být v obchodních vztazích použity, aby podnik mohl zajistit, že se nejedná o výnosy z korupce nebo jiné trestné činnosti. Opatření, která by podniky měly přijmout ke zjištění zdroje majetku a zdroje finančních prostředků politicky exponované osoby, budou záviset na míře závažnosti vysokého rizika souvisejícího s obchodním vztahem. Podniky by měly zdroj majetku a zdroj finančních prostředků ověřit na základě spolehlivých a nezávislých údajů, dokumentů nebo informací, je-li riziko spojené se vztahem s politicky exponovanou osobou obzvláště vysoké.
- Získat souhlas vrcholného vedení s navázáním obchodního vztahu s politicky exponovanou osobou nebo s jeho pokračováním. Vhodná úroveň služebního postavení k podepisování by měla být určena úrovní zvýšeného rizika souvisejícího s obchodním vztahem a vrcholový manažer schvalující obchodní vztahy s politicky exponovanou osobou by měl mít dostatečné postavení a možnost dohledu k přijímání informovaných rozhodnutí v otázkách, které mají přímý dopad na rizikový profil podniku.
- Při posuzování toho, zda by se měl vztah s politicky exponovanou osobou schválit, by mělo rozhodnutí vrcholného vedení vycházet z úrovně rizika praní peněz a financování terorismu, kterému by byl podnik vystaven, pokud by tento obchodní vztah uzavřel, a z toho, jak je podnik schopen toto riziko účinně zvládnout.
- Provádět zesílené průběžné sledování jak transakcí, tak rizika souvisejícího s obchodním vztahem. Podniky by měly identifikovat neobvyklé transakce a pravidelně vyhodnocovat informace, které mají k dispozici, aby zajistily, že všechny nové nebo objevující se informace, které by mohly ovlivnit posouzení rizik, jsou zjištěny včas. Četnost průběžného sledování by měla být určena mírou vysokého rizika souvisejícího s daným vztahem.

53. Podniky musí všechna tato opatření uplatnit na politicky exponované osoby, na jejich členy rodiny a známé blízké spolupracovníky a měly by upravit rozsah těchto opatření při zohlednění míry rizika.¹⁵

Korespondenční vztahy

54. Podniky musí přijmout zvláštní opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, mají-li přeshraniční korespondenční vztah s korespondenční institucí se sídlem ve třetí zemi.¹⁶ Podniky musí uplatňovat všechna tato opatření a přizpůsobit rozsah těchto opatření při zohlednění míry rizika.
55. Podniky by měly, pokud jde o korespondenční bankovní vztahy, vycházet z hlavy III obecných pokynů o zesílené hloubkové kontrole klienta; tyto obecné pokyny mohou být také užitečné pro podniky nacházející se v jiných korespondenčních vztazích.

Neobvyklé transakce

56. Podniky by měly zavést adekvátní strategie a postupy pro odhalování neobvyklých transakcí nebo způsobů obchodování. Odhalí-li podnik transakce, které jsou neobvyklé, protože:
- jsou větší, než by mohl podnik běžně očekávat na základě svých znalostí o klientovi, obchodním vztahu nebo kategorii, do které klient patří;
  - vykazují neobvyklý nebo neočekávaný způsob obchodování ve srovnání s běžnou činností klienta nebo způsobem obchodování souvisejícím s podobnými klienty, produkty nebo službami; nebo
  - jsou velmi složité ve srovnání s jinými podobnými transakcemi souvisejícími s podobnými typy klientů, produktů nebo služeb,
- a podnik si není vědom žádného ekonomického důvodu nebo zákonného účelu nebo má pochybnosti o pravdivosti informací, které mu byly poskytnuty, musí uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.
57. Opatření zesílené hloubkové kontroly klienta by měla podniku dostatečně pomoci určit, zda tyto transakce vyvolávají podezření, a musí přinejmenším zahrnovat:
- přijetí náležitých a adekvátních opatření k pochopení pozadí a účelu těchto transakcí, například určení zdroje a místa určení finančních prostředků nebo dohledání více informací o obchodní činnosti klienta pro zjištění pravděpodobných důvodů, proč klient takové transakce provádí; a
  - sledování obchodních vztahů a následných transakcí častěji a s větším zaměřením na podrobnosti. Odpovídá-li to riziku, které bylo identifikováno, může se podnik rozhodnout sledovat jednotlivé transakce.

¹⁵ Článek 20 písm. b) směrnice (EU) 2015/849.

¹⁶ Článek 19 směrnice (EU) 2015/849.

Vysoce rizikové třetí země a další vysoce rizikové situace

58. Při jednání s fyzickými osobami nebo právníckými osobami usazenými nebo majícími bydliště ve vysoce rizikové třetí zemi identifikované Komisí a ve všech jiných vysoce rizikových situacích by podniky měly přijmout informované rozhodnutí o tom, která opatření zesílené hloubkové kontroly klienta odpovídají každé vysoce rizikové situaci.¹⁷ Odpovídající druh zesílené hloubkové kontroly klienta, včetně rozsahu dalších požadovaných informací, a prováděného zesíleného sledování bude záviset na důvodech, pro které byla příležitostná transakce nebo obchodní vztah označen jako vysoce rizikový.
59. Nevyžaduje se, aby podniky uplatňovaly všechna níže uvedená opatření zesílené hloubkové kontroly klienta ve všech případech. V určitých vysoce rizikových situacích může být například vhodné zaměřit se během obchodního vztahu na průběžné zesílené sledování.
60. Opatření zesílené hloubkové kontroly, která by podniky měly uplatňovat, mohou zahrnovat:
- Větší množství informací získaných pro účely hloubkové kontroly klienta:
    - i. Informace o totožnosti klienta nebo skutečného majitele nebo o vlastnické a řídicí struktuře klienta, aby se zajistilo, že riziku souvisejícímu s tímto vztahem je dobře porozuměno. Může sem patřit získání a posouzení informací o pověsti klienta nebo skutečného majitele a posouzení veškerých negativních tvrzení učiněných vůči klientovi nebo skutečnému majiteli. Například:
      - a. informace o rodinných příslušnících a blízkých obchodních partnerech;
      - b. informace o minulých a současných obchodních aktivitách klienta nebo skutečného majitele; a
      - c. vyhledávání negativních zpráv v médiích.
    - ii. Informace o zamýšlené povaze obchodního vztahu, aby mohl podnik zjistit, zda je povaha a účel obchodního vztahu oprávněná, a aby mohl získat úplnější rizikový profil klienta. Může to znamenat získání informací o:
      - a. počtu, velikosti a četnosti transakcí, které přes účet pravděpodobně projdou, aby podnik mohl zaznamenat odchylky, které by mohly vzbudit podezření (v některých případech může být vhodné vyžadovat důkazy);
      - b. o tom, proč klient určitý produkt nebo službu požaduje, obzvláště v případech, ve kterých není jasné, proč nemohou být potřeby klienta lépe uspokojeny jiným způsobem nebo v jiné jurisdikci;
      - c. místu určení finančních prostředků;
      - d. povaze obchodní činnosti klienta nebo skutečného majitele, aby podnik

¹⁷ Článek 9 směrnice (EU) 2015/849.

mohl lépe porozumět pravděpodobné povaze obchodního vztahu.

- Lepší kvalita informací získaných pro účely hloubkové kontroly klienta k potvrzení totožnosti klienta nebo skutečného majitele, a to i:
  - i. požadováním, aby byla první platba provedena prokazatelně jménem klienta přes účet u bankovního subjektu, na který se vztahují normy hloubkové kontroly klienta, které nejsou méně přísné než ty, které jsou stanoveny v kapitole II směrnice (EU) 2015/849; nebo
  - ii. prokázáním, že majetek a finanční prostředky klienta, které jsou použity v obchodním vztahu, nepředstavují výnosy z trestné činnosti a že zdroj majetku a finančních prostředků je v souladu s tím, co podnik ví o klientovi a povaze obchodního vztahu. V některých případech, je-li riziko související s daným vztahem obzvláště vysoké, může být ověření zdroje majetku a finančních prostředků jediným vhodným nástrojem ke zmírnění rizika. Zdroj finančních prostředků nebo majetku lze ověřit mimo jiné nahlédnutím do přiznání k DPH a dani z příjmu, kopií auditovaného účetnictví, výplatních listin, veřejných listin nebo zpráv z nezávislých médií.
- Zvýšení četnosti přezkumů, aby se zajistilo, že podnik je i nadále schopen zvládnout riziko související s jednotlivými obchodními vztahy, nebo aby se prokázalo, že vztah již nadále neodpovídá ochotě podniku podstupovat riziko, a aby bylo možné identifikovat všechny transakce, které vyžadují další přezkoumání, a to i:
  - i. zvýšením četnosti přezkumů daného obchodního vztahu za účelem zjištění, zda se rizikový profil klienta změnil a zda lze riziko stále řídit;
  - ii. získáním souhlasu vrcholného vedení k zahájení nebo pokračování obchodního vztahu, aby bylo jasné, že si je vrcholné vedení vědomo rizika, kterému je podnik vystaven, a aby mohl podnik přijmout informované rozhodnutí o tom, do jaké míry je toto riziko schopen řídit;
  - iii. pravidelnějším přezkoumáváním daného obchodního vztahu s cílem zajistit, aby byly identifikovány, posouzeny a případně řešeny změny rizikového profilu klienta; nebo
  - iv. prováděním častějšího nebo pečlivějšího sledování transakcí s cílem zjistit případné neobvyklé nebo neočekávané transakce, které by mohly vzbudit podezření na praní peněz a financování terorismu. Může to znamenat i zjištění místa určení finančních prostředků nebo zjištění důvodu k uskutečnění určitých transakcí.

61. Hlava III uvádí další opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která mohou mít v různých odvětvích zvláštní význam.

Další aspekty

62. Podniky by neměly uzavírat obchodní vztahy, nejsou-li schopny splnit své požadavky hloubkové kontroly klienta, pokud nejsou přesvědčeny o oprávněnosti účelu a povahy obchodního vztahu nebo pokud nedošly k závěru, že mohou účinně řídit riziko, že by mohly být zneužity pro účely praní peněz a financování terorismu. Jestliže takový obchodní vztah již existuje, měly by jej podniky podle případných pokynů orgánů činných v trestním řízení ukončit nebo by měly pozastavit transakce, dokud nebude možné jej ukončit.
63. Pokud mají podniky důvodné podezření, že dochází k pokusům o praní peněz a financování terorismu, musí o tom informovat své finanční zpravodajské jednotky.
64. Podniky by měly vzít do úvahy, že uplatňování přístupu založeného na posouzení míry rizika nevyžaduje, aby odmítli uzavřít obchodní vztahy s celými skupinami klientů, které spojují s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, nebo je ukončili, jelikož riziko související s jednotlivými obchodními vztahy je i v rámci jedné kategorie různé.

Sledování a přezkum

Posouzení rizik

65. Podniky by měly své procesy posuzování rizika praní peněz a financování terorismu související s jednotlivými obchodními vztahy a příležitostnými transakcemi, jakož i související faktory, přezkoumávat, aby zajistily, že jejich procesy posuzování rizika praní peněz a financování terorismu jsou aktuální a relevantní. Podniky by měly informace získané v rámci průběžného sledování obchodního vztahu posoudit a zvážit, zda mají vliv na posouzení rizik.
66. Podniky by měly také zajistit, aby měly zavedeny systémy a kontroly k identifikaci nově vznikajících rizik praní peněz a financování terorismu a aby mohly tato rizika posoudit a v případě potřeby je včas zahrnout do svého individuálního posouzení rizik a posouzení rizik v rámci celého podniku.
67. Příklady systémů a kontrol, které by podniky měly zavést k identifikaci nově vznikajících rizik, mohou být:
  - Procesy, které zajišťují, aby byly interní informace pravidelně posuzovány s cílem identifikovat trendy a vznikající problémy, a to jak v souvislosti s jednotlivými obchodními vztahy, tak s obchodní činností podniku.
  - Procesy, které zajišťují, aby podnik pravidelně posuzoval relevantní informační zdroje, například zdroje uvedené v odstavcích 15 a 16 těchto obecných pokynů. Mezi ně patří zejména:
    - i. pravidelné přezkoumávání zpráv z médií, které jsou relevantní pro odvětví nebo jurisdikce, v nichž podnik vyvíjí činnost;
    - ii. pravidelné přezkoumávání varování a zpráv orgánů činných v trestním řízení;

- iii. zajišťování, aby se podnik dozvěděl o změnách varování týkajících se teroristických útoků a režimů sankcí, jakmile k nim dojde, například pravidelným přezkoumáváním varování týkajících se teroristických útoků a vyhledáváním nových zpráv o režimech sankcí; a
  - iv. pravidelným přezkoumáváním tematických přezkumů a podobných publikací vydaných příslušnými orgány.
- Procesy směřující k získání a přezkoumání informací o rizicích souvisejících s novými produkty.
  - Jednání s dalšími zástupci odvětví a příslušnými orgány (např. kulaté stoly, konference a jednání s poskytovateli odborné přípravy) a procesy umožňující sdělování zjištění příslušným zaměstnancům.
  - Vytvoření prostředí pro sdílení informací v rámci podniku a přísné podnikové etiky.
68. Příklady systémů a kontrol, které by podniky měly zavést, aby zajistily, že jejich jednotlivá posouzení rizik a posouzení rizik v rámci celého podniku budou aktuální, mohou být:
- Stanovení data další aktualizace posouzení rizik, například 1. března každého roku, aby se zajistilo, že do posouzení rizik budou zahrnuta nová nebo vznikající rizika. Pokud podnik zjistí, že vzniklo nové riziko nebo že došlo ke zvýšení rizika stávajícího, měl by tato zjištění co nejdříve zohlednit v posouzení rizik.
  - Podávání zpráv o všech problémech, které by mohly mít na posouzení rizik vliv, v průběhu celého roku, například interní oznámení podezřelých transakcí, nedodržování předpisů a informace od vedoucích pracovníků.
69. Stejně jako u původních posouzení rizik by měla být každá aktualizace posouzení rizik i úprava doprovázejících opatření hloubkové kontroly klienta přiměřená a měla by odpovídat riziku praní peněz a financování terorismu.

Systémy a kontroly

70. Podniky by měly podniknout kroky k tomu, aby zajistily, že jejich systémy řízení rizik a kontroly, zejména ty, které se týkají uplatňování správné úrovně opatření hloubkové kontroly klienta, jsou účinné a přiměřené.

Vedení záznamů

71. Podniky by měly svá posouzení rizik obchodních vztahů a veškeré změny provedené v posouzení rizik v rámci svých přezkumů a sledování zaznamenávat a dokumentovat, aby mohly příslušným orgánům prokázat, že jsou jejich posouzení rizik a opatření související s řízením rizik přiměřená.

Hlava III – Pokyny pro konkrétní odvětví

---

72. Pokyny pro konkrétní odvětví uvedené v hlavě III doplňují obecné pokyny uvedené v hlavě II těchto obecných pokynů. Je třeba je číst společně s hlavou II těchto obecných pokynů.
73. Výčet rizikových faktorů popsáný v každé kapitole hlavy III není úplný. Podniky by měly vůči rizikům souvisejícím s danou situací zaujmout holistický přístup a vzít do úvahy, že přítomnost ojedinělých rizikových faktorů nezbytně nepřesouvá obchodní vztah nebo příležitostnou transakci do vyšší či nižší kategorie rizik.
74. Každá kapitola hlavy III rovněž uvádí příklady opatření hloubkové kontroly klienta, která by podniky měly při zohlednění míry rizika uplatňovat v situacích s vysokým rizikem a v rozsahu umožněném vnitrostátními právními předpisy taktéž v situacích s nízkým rizikem. Výčet těchto příkladů není úplný a podniky by měly rozhodnout o nejvhodnějších opatřeních hloubkové kontroly klienta podle úrovně a typu rizika praní peněz a financování terorismu, které identifikovaly.

Kapitola 1: Odvětvové pokyny pro korespondenční banky

75. Tato kapitola obsahuje pokyny pro korespondenční bankovníctví uvedené v čl. 3 odst. 8 písm. a) směrnice (EU) 2015/849. Podniky, které nabízejí jiné korespondenční vztahy uvedené v čl. 3 odst. 8 písm. b) směrnice (EU) 2015/849, by měly tyto pokyny uplatnit ve vhodných případech.
76. V korespondenčním bankovním vztahu poskytuje korespondenční banka bankovní služby respondenční bance, a to buď na úrovni bank, nebo jménem klienta respondenční banky. Korespondenční banka obvykle nemá s klienty respondenční banky obchodní vztah a obvykle nezná jejich totožnost ani povahu či účel související transakce, pokud tyto informace nejsou uvedeny v platebním příkazu.
77. Kromě rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto pokynů by banky měly zohlednit následující rizikové faktory a opatření.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

78. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- Účet mohou využívat jiné respondenční banky, které mají přímý vztah s respondenční bankou, nikoliv však s korespondenční bankou (“vnoření” nebo následné zúčtování), což znamená, že korespondenční banka nepřímo poskytuje služby jiným bankám, které nejsou danou respondenční bankou.
  - Účet mohou využívat jiné subjekty patřící do skupiny respondenční banky, na které se nevztahuje hloubková kontrola korespondenční banky.
  - Služba zahrnuje otevření průběžného korespondenčního účtu, který klientům respondenční banky umožňuje provádět transakce přímo na účtu respondenční banky.
79. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:
- Tento vztah je omezen na schopnosti Aplikace řízení vztahů SWIFT, která je určena pro řízení komunikace mezi finančními institucemi. Ve vztahu řízeném Aplikací řízení vztahů SWIFT nemá respondenční banka ani protistrana vztah k platebnímu účtu.
  - Banky namísto zpracovávání transakcí jménem svých klientů jednájí spíše na úrovni bank, například v případě devizových služeb mezi dvěma bankami, v nichž je obchod uskutečňován na úrovni bank mezi těmito bankami a kde vypořádání transakce nezahrnuje platbu třetí osobě. V těchto případech se transakce realizuje na vlastní účet respondenční banky.
  - Transakce se týká prodeje, nákupu nebo zastavení cenných papírů na regulovaných trzích, například když jedná jako depozitář nebo využívá služby depozitáře s přímým přístupem,

obvykle prostřednictvím místního účastníka, do systému vypořádání obchodů s cennými papíry v EU nebo mimo EU.

Rizikové faktory klienta

80. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Politiky boje proti praní peněz a financování terorismu respondenční banky a systémy a kontroly, které respondenční banka zavedla k jejich provádění, nejsou v souladu s požadavky uvedenými ve směrnici (EU) 2015/849.
- Na respondenční banku se nevztahuje adekvátní dohled v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
- Na respondenční banku, její mateřský podnik nebo podnik, patřící do stejné skupiny jako respondenční banka, byla v nedávné době uplatněna donucovací opatření v reakci na nedostatečné politiky a postupy v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a/nebo porušování povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
- Respondenční banka významně podniká v odvětvích, která jsou spojena s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu; například respondenční banka podniká v oblasti převodu finančních prostředků nebo podniká jménem některých subjektů zabývajících se poukazováním peněz nebo směnárén, s jinými státními příslušníky nebo v jiné měně, než je měna, kterou používá země, ve které má sídlo.
- Do vedení nebo vlastnické struktury respondenční banky je zapojena politicky exponovaná osoba, především jestliže by politicky exponovaná osoba mohla mít na respondenční banku velký vliv, jestliže pověst, bezúhonnost politicky exponované osoby nebo její vhodnost jako člena správní rady nebo osoby zastávající klíčovou funkci vyvolává obavy nebo jestliže politicky exponovaná osoba pochází z jurisdikce spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly jurisdikcím, kde je korupce vnímána jako systémová nebo rozsáhlá, věnovat zvýšenou pozornost.
- Minulý průběh obchodního vztahu s respondenční bankou vyvolává obavy například proto, že objem transakcí není v souladu s očekáváním korespondenční banky na základě toho, co korespondenční banka o povaze a velikosti respondenční banky zná.

81. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika: Korespondenční banka dospěje k závěru, že:

- kontroly respondenční banky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nebyly méně přísné než kontroly vyžadované směrnicí (EU) 2015/849;
- respondenční banka je součástí stejné skupiny jako korespondenční banka, nemá sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu a účinně splňuje standardy skupiny v oblasti boje proti praní peněz, které nejsou méně přísné než standardy požadované směrnicí EU 2015/849.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

82. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Respondenční banka má sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím
  - i. se zvýšenou mírou korupce a/nebo jiných predikativních trestných činů praní peněz; bez dostatečné kapacity právního a soudního systému ke stíhání těchto trestných činů; nebo bez účinného dohledu nad oblastí boje proti praní peněz a financování terorismu.¹⁸
- Respondenční banka významně obchoduje s klienty, kteří mají sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- Mateřský podnik respondenční banky má ústředí v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu nebo je zapsán do obchodního rejstříku této jurisdikce.

83. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Respondenční banka má sídlo v členském státě EHP.
- Respondenční banka má sídlo ve třetí zemi, která nemá požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu méně přísné než požadavky stanovené směrnicí EU 2015/849, a tyto požadavky účinně uplatňuje (ačkoliv by korespondenční banky měly vzít do úvahy, že tato skutečnost je neosvobozuje od uplatňování opatření zesílené hloubkové kontroly klienta stanovených v článku 19 směrnice (EU) 2015/849).

Opatření

84. Všechny korespondenční banky musí u respondenční banky, která je klientem korespondenční banky, provádět hloubkovou kontrolu klienta při zohlednění míry rizika.¹⁹ To znamená, že korespondenční banka musí:

- Zjistit a ověřit totožnost respondenční banky a jejího skutečného majitele. Dále by měly korespondenční banky získat dostatečné informace o obchodní činnosti a pověsti respondenční banky, aby měly jistotu v tom, že riziko praní peněz související s respondenční bankou není vysoké. Korespondenční banky by měly zejména:
  - i. získat informace o vedení respondenční banky a pro účely prevence finanční trestné činnosti zvážit význam všech vazeb, které by vedení nebo vlastníci respondenční banky mohli mít na politicky exponovanou osobu nebo jiné vysoce rizikové osoby; a
  - ii. při zohlednění míry rizika zvážit, zda by bylo získání informací o hlavní obchodní činnosti respondenční banky, typech zákazníků, které získává, a o kvalitě jejích systémů a kontrol v oblasti boje proti praní peněz (včetně veřejně

¹⁸ Viz také hlava II, odstavce 22-27.

¹⁹ Článek 13 směrnice (EU) 2015/849.

dostupných informací o všech nedávných donucovacích opatřeních nebo trestněprávních postizích za porušení povinností v oblasti boje proti praní peněz) přiměřené. Pokud je respondenční banka pobočkou, dceřným podnikem nebo přidruženou společností, měly by korespondenční banky rovněž zohlednit postavení, pověst a kontroly v oblasti boje proti praní peněz mateřského podniku.

- Zjistit a zdokumentovat povahu a účel poskytované služby, jakož i povinnosti každé instituce. Může to znamenat písemné vymezení rozsahu vztahu, jaké produkty budou dodány a jaké služby budou poskytnuty a jakým způsobem a kým lze použít korespondenční bankovní facility (zda mohou například být používány jinými bankami v rámci jejich vztahu k respondenční bance).
  - Sledovat obchodní vztahy, včetně transakcí, s cílem zjistit změny v rizikovém profilu respondenční banky a odhalit neobvyklé nebo podezřelé chování, včetně činností, které nejsou slučitelné s účelem poskytovaných služeb nebo které jsou v rozporu se závazky, které byly mezi korespondenční bankou a respondenční bankou ujednány. Pokud korespondenční banka umožňuje klientům respondenční banky přímý přístup k účtům (např. průběžným korespondenčním účtům nebo vnořeným účtům), měla by provádět zesílené průběžné sledování daného obchodního vztahu. Vzhledem k povaze korespondenčního bankovníctví je následná kontrola standardem.
  - Zajistit, aby informace o hloubkové kontrole klienta, které má k dispozici, byly aktuální.
85. Korespondenční banky musí rovněž zajistit, aby respondenční banka neumožňovala používání svých účtů bankou bez fyzické přítomnosti²⁰ v souladu s článkem 24 směrnice (EU) 2015/849. Může to znamenat i požádání respondenční banky o potvrzení, že nejedná s bankami bez fyzické přítomnosti, a kontrolu příslušných úseků v politikách a postupech respondenční banky nebo posouzení veřejně dostupných informací, například právních předpisů, které zakazují poskytování služeb bankám bez fyzické přítomnosti.
86. U přeshraničních korespondenčních vztahů s respondenčními institucemi ze třetích zemí vyžaduje článek 19 směrnice (EU) 2015/849, aby korespondenční banka kromě opatření hloubkové kontroly klienta stanovených v článku 13 směrnice (EU) 2015/849 rovněž uplatňovala zvláštní opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.
87. Směrnice (EU) 2015/849 nepožaduje, aby korespondenční banky uplatňovaly opatření hloubkové kontroly klienta na jednotlivé klienty respondenční banky.
88. Korespondenční banky by měly mít na paměti, že dotazníky hloubkové kontroly klienta poskytované mezinárodními organizacemi nejsou v běžné formě vypracovány tak, aby umožňovaly korespondenčním bankám splnit jejich konkrétní povinnosti vyplývající ze směrnice (EU) 2015/849. Při zvažování použití těchto dotazníků by měly korespondenční

²⁰ Čl. 3 odst. 17 směrnice (EU) 2015/849.

banky posoudit, zda jim dostatečně umožní splnit jejich povinnosti vyplývající ze směrnice (EU) 2015/849, a v případě potřeby podniknout další kroky.

Respondenční banky se sídlem v zemích mimo EHP

89. Pokud má respondenční banka sídlo ve třetí zemi, článek 19 směrnice (EU) 2015/849 vyžaduje, aby korespondenční banky navíc k opatřením hloubkové kontroly klienta stanoveným v článku 13 směrnice (EU) 2015/849 uplatnily zvláštní opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.
90. Korespondenční banky musí každé z těchto opatření zesílené hloubkové kontroly klienta uplatnit na respondenční banky se sídlem v zemi mimo EHP, mohou však upravit rozsah těchto opatření při zohlednění míry rizika. Pokud si je například korespondenční banka na základě adekvátního průzkumu jista tím, že respondenční banka má sídlo v třetí zemi, která má účinný režim pro boj proti praní peněz a financování terorismu s účinným dohledem nad dodržováním těchto požadavků a u které neexistuje důvodné podezření, že strategie a postupy respondenční banky v oblasti boje proti praní peněz jsou nebo byly v nedávné době považovány za nedostatečné, pak se nemusí nezbytně provádět podrobné posuzování kontrol v oblasti boje proti praní peněz respondenční banky.
91. Korespondenční banky by měly vždy opatření hloubkové kontroly klienta a zesílené hloubkové kontroly klienta a rozhodovací procesy dostatečně zdokumentovat.
92. Článek 19 směrnice (EU) 2015/849 vyžaduje, aby korespondenční banky při zohlednění míry rizika přijaly opatření, aby:
  - shromáždily dostatek informací o této respondenční instituci, aby plně porozuměly povaze jejího podnikání a zjistily rozsah, v jakém je obchodní činnost korespondenční banky vlivem podnikání respondenční banky vystavena vyššímu riziku praní peněz. Mělo by to znamenat i přijetí kroků k pochopení a posouzení povahy rizik klientské základny a druhů činností, které bude respondenční banka prostřednictvím korespondenčního účtu vykonávat.
  - Z veřejně dostupných informací zjistily, jakou má instituce pověst a jak kvalitní je dohled. To znamená, že by korespondenční banka měla posoudit, do jaké míry si může být korespondenční banka jista, že nad respondenční bankou je prováděn adekvátní dohled v oblasti plnění jejích povinností souvisejících s bojem proti praní peněz. Korespondenčním bankám může při zjišťování napomoci mnoho veřejně dostupných zdrojů, například hodnocení vypracované Finančním akčním výborem nebo programy hodnocení finančního odvětví, které obsahují oddíly o účinném dohledu.
  - Zhodnotily kontroly prováděné respondenční institucí s ohledem na boj proti praní peněz a financování terorismu. Z toho vyplývá, že korespondenční banka by měla provést kvalitativní posouzení kontrolního rámce pro boj proti praní peněz a financování terorismu respondenční banky, a nejenom získat kopii strategií a postupů v oblasti boje proti praní peněz respondenční banky. Toto posouzení by mělo být příslušně zdokumentováno. V souladu s přístupem založeným na posouzení míry rizika, pokud je riziko obzvláště vysoké

a pokud je objem korespondenčních bankovních transakcí velký, měla by korespondenční banka uvážit návštěvy na místě a/nebo provádění ověřování, aby zajistila, že jsou strategie v oblasti boje proti praní peněz účinně prováděny.

- Před navázáním nových korespondenčních vztahů získat od vrcholného vedení souhlas uvedený v čl. 3 odst. 12 směrnice (EU) 2015/849. Členem vrcholného vedení, který uděluje souhlas, by neměl být člen vedení prosazující daný vztah a čím vyšší je riziko související s tímto vztahem, tím vyšší postavení by měl člen vrcholného vedení udělující souhlas zastávat. Korespondenční banky by měly vrcholné vedení informovat o vysoce rizikových korespondenčních bankovních vztazích a krocích, které korespondenční banka přijímá, aby bylo toto riziko účinně řízeno.
- Dokumentovat povinnosti každé instituce. Může to být součástí standardních smluvních podmínek korespondenčních bank, korespondenční banky by však měly písemně vymezit, jak a kým mohou být korespondenční bankovní facility použity (např. zda mohou být použity jinými bankami prostřednictvím jejich vztahu s korespondenční bankou) a jaké jsou povinnosti korespondenční banky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu. Pokud je riziko spojené s daným vztahem vysoké, je žádoucí, aby si korespondenční banka byla jista tím, že korespondenční banka plní své povinnosti vyplývající z této dohody, například prováděním následného sledování transakcí.
- S ohledem na průběžné korespondenční účty a vnořené účty měla dospět k závěru, že korespondenční úvěrová nebo finanční instituce ověřila totožnost klientů, kteří mají přímý přístup k účtům korespondenční instituce, prováděla jejich průběžnou hloubkovou kontrolu a že na vyžádání je korespondenční instituce schopna poskytnout relevantní údaje o hloubkové kontrole klienta. Korespondenční banky by měly získat od korespondenční banky ujištění, že relevantní údaje lze na vyžádání poskytnout.

Respondenční banky se sídlem v zemích EHP

93. Pokud má korespondenční banka sídlo v zemi EHP, článek 19 směrnice (EU) 2015/849 se nepoužije. Korespondenční banka je však i v tomto případě povinna uplatnit opatření hloubkové kontroly klienta při zohlednění míry rizika podle článku 13 směrnice (EU) 2015/849.
94. Pokud je riziko související s korespondenční bankou se sídlem v členském státě EHP zvýšené, musí korespondenční banky uplatňovat opatření zesílené hloubkové kontroly klienta v souladu s článkem 18 směrnice (EU) 2015/849. V takovém případě by měly korespondenční banky zvážit uplatnění alespoň některých opatření zesílené hloubkové kontroly klienta popsaných v článku 19 směrnice (EU) 2015/849, zejména v čl. 19 písm. a) a b).

Kapitola 2: Odvětvové pokyny pro retailové banky

95. Pro účely těchto pokynů se „retailovým bankovníctvím“ rozumí poskytování bankovních služeb fyzickým osobám a malým a středním podnikům. Produkty a službami retailového bankovníctví jsou například běžné účty, hypotéky, spořicí účty, spotřebitelské a termínované půjčky a úvěrové linky.
96. Vzhledem k povaze nabízených produktů a služeb, poměrně snadné dostupnosti a často velkému objemu transakcí a obchodních vztahů je retailové bankovníctví financováním terorismu a všemi fázemi procesu praní peněz ohroženo. Objem obchodních vztahů a transakcí souvisejících s retailovým bankovníctvím může zároveň identifikování rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s jednotlivými vztahy a odhalení podezřelých transakcí velmi znesnadňovat.
97. Banky by měly zohlednit, kromě rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto pokynů, následující rizikové faktory a opatření.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

98. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- vlastnosti produktu napomáhají anonymitě;
  - produkt umožňuje platby od třetích stran, které nejsou s produktem nijak spojeny, ani nebyly zjištěny předem, jelikož se takové platby neočekávaly, například v případě hypoték nebo úvěrů;
  - produkt nijak neomezuje obrat, přeshraniční transakce nebo podobné vlastnosti produktu;
  - nové produkty a nové obchodní postupy, včetně nových distribučních systémů, a použití nových nebo rozvíjejících se technologií pro nové i již existující produkty, které ještě nejsou dobře prostudovány;
  - úvěry (včetně hypoték) zajištěné hodnotou aktiv v jiných jurisdikcích, zejména v zemích, kde je obtížné zjistit, zda má zákazník na zajištění zákonný nárok, nebo kde je obtížné ověřit totožnost stran ručících za úvěr;
  - neobvykle velký objem nebo vysoká hodnota transakcí.
99. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:
- Produkt má omezené funkce, například v případě, kdy se jedná o:
    - i. spořicí produkt s pevně stanovenou dobou splatnosti s nízkými limity úspor;
 produkt, u něhož plnění nemůže být uskutečněno ve prospěch třetí osoby;
    - ii. produkt, u něhož je plnění uskutečňováno v dlouhodobém měřítku nebo za určitým účelem, jako je odchod do důchodu nebo nákup nemovitosti;

úvěr o nízké hodnotě, včetně úvěru, jehož čerpání je podmíněno koupí určitého spotřebního zboží nebo služby; nebo

produkt o nízké hodnotě, včetně pronájmu, u kterého není právní ani majetkový nárok na majetek převeden na zákazníka, dokud není smluvní vztah ukončen, nebo nebude nikdy převeden.

- Produkt mohou využívat pouze určité kategorie klientů, například důchodci, rodiče jménem svých dětí nebo nezletilé osoby, dokud nedosáhnou plnoletého věku.
- Transakce musí být prováděny prostřednictvím účtu vedeného na klientovo jméno u úvěrové nebo finanční instituce, na kterou se vztahují požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, které nejsou méně přísné než požadavky stanovené směrnicí (EU) 2015/849.
- Nejsou umožněny přeplatky.

Rizikové faktory klienta

100. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Povaha klienta, například:
  - i. Klient je podnikem, který ve velké míře využívá hotovost.
  - ii. Klient je podnikem spojeným s vyšším rizikem praní peněz, například určité subjekty zabývající se poukazováním peněz a podniky zabývající se hazardními hrami.
  - iii. Klient je podnikem spojeným s vyšším rizikem korupce, působícím například v těžebním průmyslu nebo obchodu se zbraněmi.
  - iv. Klient je neziskovou organizací, která podporuje jurisdikce spojené se zvýšeným rizikem financování terorismu.
  - v. Klient je novým podnikem bez adekvátního obchodního profilu nebo záznamů.
  - vi. Klient je nerezidentem. Banky by měly vzít na vědomí, že článek 16 směrnice 2014/92/EU zakládá klientům, kteří oprávněně pobývají v Unii, právo na založení základního platebního účtu, avšak toto právo otevřít si a používat základní platební účet platí pouze v rozsahu, v jakém mohou úvěrové banky dostát svým povinnostem v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a neosvobozuje banky od jejich povinnosti identifikovat a posuzovat riziko praní peněz a financování terorismu, včetně rizika souvisejícího

s klientem, který není rezidentem členského státu, ve kterém má banka sídlo.2122

vii. Skutečného majitele klienta nelze snadno identifikovat, například proto, že vlastnická struktura klienta je neobvyklá, příliš složitá nebo netransparentní nebo proto, že klient vydává akcie na doručitele.

▪ Chování klienta, například:

- i. Klient se zdráhá poskytnout informace potřebné pro hloubkovou kontrolu klienta nebo vyvolává dojem, že se záměrně vyhýbá osobnímu kontaktu.
- ii. Doklad o totožnosti klienta je bez zjevného důvodu v nestandardní formě.
- iii. Chování klienta nebo objem transakcí neodpovídá očekáváním u dané kategorie klientů, ke kterým patří, nebo je neočekávané ve srovnání s informacemi, které klient poskytl při otevírání účtu.
- iv. Chování klienta je neobvyklé, klient například neočekávaně a bez rozumného vysvětlení urychluje dohodnutý splátkový kalendář buď formou jednorázových splátek, nebo předčasným ukončením smlouvy; bez zjevného důvodu činí vklady nebo požaduje výplatu bankovek s vysokou hodnotou; zvyšuje svou aktivitu po období klidového režimu nebo provádí transakce bez zjevných ekonomických důvodů.

101. Tento faktor by mohl přispět ke snížení rizika: ..

- Klient je dlouholetým klientem, jehož předchozí transakce nevzbuzovaly podezření nebo obavy, a požadovaný produkt nebo služba jsou v souladu s rizikovým profilem klienta.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí²²

102. Tento faktor by mohl přispět ke zvýšení rizika: .

- Finanční prostředky klienta plynou z osobních nebo obchodních vazeb na jurisdikce spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- Příjemce se nachází v jurisdikci související s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím, o nichž je známo, že financují nebo podporují teroristické aktivity nebo že v nich působí skupiny páchající teroristické činy, a jurisdikcím, na něž se vztahují finanční sankce, embarga nebo opatření související s terorismem, financováním terorismu nebo šířením zbraní.

²¹ Viz stanovisko Evropského orgánu pro bankovníctví o uplatňování opatření hloubkové kontroly klienta na klienty, kteří jsou žadateli o azyl z vysoce rizikových třetích zemí nebo území: <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1359456/EBA-Op-2016-07+%28Opinion+on+Customer+Due+Diligence+on+Asylum+Seekers%29.pdf>

²² Viz také hlava II.

103. Tento faktor by mohl přispět ke snížení rizika:

- Země spojené s transakcí mají režim pro boj proti praní peněz a financování terorismu, který není méně přísný než režim vyžadovaný směrnicí (EU) 2015/849, a jsou spojeny s nízkou úrovní predikativních trestných činů.

Rizikové faktory související s distribučními kanály

104. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- obchodní vztahy bez osobní přítomnosti partnera, pokud neexistují náležitá dodatečná bezpečnostní opatření – například elektronické podpisy, elektronické identifikační certifikáty vydané v souladu s nařízením (EU) č. 910/2014 a kontroly za účelem odhalení podvodů týkajících se zneužití totožnosti;
- spoléhání se na opatření hloubkové kontroly klienta třetí osoby v situacích, kdy banka nemá s dotyčnou třetí osobou dlouhodobý vztah;
- nové distribuční kanály, které ještě nebyly vyzkoušeny.

105. Tento faktor by mohl přispět ke snížení rizika:

- Produkt je dostupný pouze pro klienty, kteří splňují konkrétní kritéria způsobilosti stanovená vnitrostátními orgány veřejné moci, jako v případě příjemců státní podpory nebo určitých spořicíh produktů pro děti registrované v určitém členském státě.

Opatření

106. Pokud banky používají k identifikaci rizika praní peněz a financování terorismu spojeného s jednotlivými obchodními vztahy nebo příležitostnými transakcemi a k odhalení podezřelých transakcí automatizované systémy, měly by zajistit, aby tyto systémy odpovídaly účelům podle kritérií stanovených v hlavě II. Použití automatizovaných informačních systémů by nikdy nemělo být považováno za náhradu ostražitosti zaměstnanců.

Zesílená hloubková kontrola klienta

107. Pokud je riziko související s obchodním vztahem nebo příležitostnou transakcí vysoké, musí banky uplatňovat opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.²³ Mezi tato opatření patří:

- Ověření totožnosti klienta a skutečného majitele na základě více než jednoho spolehlivého a nezávislého zdroje.
- Zjištění a ověření totožnosti ostatních akcionářů či společníků, kteří nejsou skutečnými majiteli klienta nebo fyzickými osobami, které mají pravomoc používat účet nebo dávat pokyny týkající se převodu finančních prostředků nebo převodu cenných papírů.

²³ Článek 18 směrnice (EU) 2015/849.

- Získání více informací o klientovi a povaze a účelu daného obchodního vztahu s cílem vypracovat úplnější profil klienta, například vyhledáváním negativních zpráv v otevřených zdrojích nebo médiích nebo ze zpravodajských hlášení třetích osob. Příklady typu informací, které mohou banky požadovat, zahrnují:
  - i. povahu podnikání nebo zaměstnání klienta;
  - ii. zdroj majetku klienta a zdroj finančních prostředků klienta, který je zapojen do obchodního vztahu, aby měly banky jistotu, že je legální;
  - iii. účel transakce, včetně případného místa určení finančních prostředků klienta;
  - iv. informace o všech vazbách, které by klient mohl mít na jiné jurisdikce (ústředí, provozní zařízení, pobočky apod.) a osobách, které by mohly ovlivnit jeho činnost; nebo
  - v. pokud má klient sídlo v jiné zemi, proč požaduje služby retailového bankovníctví mimo svou domovskou jurisdikci.
- Zvýšení četnosti sledování transakcí.
- Častější přezkumy a případné aktualizace informací a dokumentace. Pokud je riziko související s tímto vztahem obzvláště vysoké, měly by banky vyhodnocovat daný obchodní vztah každý rok.

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

108. V situacích s nízkým rizikem a v rozsahu, který dovolují vnitrostátní právní předpisy, mohou banky uplatňovat opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta, která mohou zahrnovat:
- u klientů, na které se vztahuje zákonný licenční a regulační režim, ověření totožnosti prokázáním, že se na klienta tento režim vztahuje, například prostřednictvím vyhledávání ve veřejném rejstříku regulačního orgánu;
  - ověření totožnosti klienta a případně jeho skutečného majitele při uzavření obchodního vztahu v souladu s čl. 14 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849;
  - za předpokladu, že platba čerpaná z účtu samostatným nebo společným jménem klienta u regulované úvěrové nebo finanční instituce v zemi EHP splňuje požadavky stanovené v čl. 13 odst. 1 písm. a) a b) směrnice (EU) 2015/849;
  - přijetí jiných dokladů k prokázání totožnosti, které splňují kritérium nezávislého a spolehlivého zdroje dle čl. 13 odst. 1 písm. a) směrnice (EU) 2015/849, například dopis od státní agentury nebo jiného spolehlivého veřejného orgánu klientovi, má-li klient přiměřené důvody pro neposkytnutí standardního dokladu totožnosti a za předpokladu, že neexistují důvody k podezření;

- aktualizace informací hloubkové kontroly klienta pouze v případě konkrétních rozhodných událostí, například požaduje-li klient nový produkt nebo produkt s vyšším rizikem, nebo při změnách v chování nebo v transakčním profilu klienta, které naznačují, že riziko související s tímto vztahem již není nízké.

Sdružené účty („pooled accounts“)

109. Pokud si klient banky otevře „sdružený účet“ za účelem správy finančních prostředků, které patří jeho klientům, měla by banka uplatnit opatření hloubkové kontroly klienta v plném rozsahu a jednat s jeho klienty jako se skutečnými majiteli finančních prostředků držených na sdruženém účtu a ověřit jejich totožnost.
110. Pokud existují náznaky, že riziko související s daným obchodním vztahem je vysoké, musí banka podle potřeby uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta.²⁴
111. Nicméně v rozsahu, který dovolují vnitrostátní právní předpisy, a pokud je riziko související s obchodním vztahem nízké a za podmínek uvedených níže, může banka uplatnit opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta za předpokladu, že:
- Klient je podnikem, na který se vztahují povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v zemi EHP nebo ve třetí zemi s režimem pro boj proti praní peněz a financování terorismu, které nejsou méně přísné než povinnosti uložené směrnicí (EU) 2015/849, a podléhá účinnému dohledu nad dodržováním těchto požadavků.
  - Klient není podnikem, nýbrž jinou povinnou osobou, na kterou se vztahují povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v zemi EHP a která podléhá účinnému dohledu nad dodržováním těchto požadavků.
  - Riziko praní peněz a financování terorismu související s obchodním vztahem je nízké mimo jiné dle posouzení bankou obchodní činnosti klienta, typů klientů, na které se obchodní činnost klienta zaměřuje, a jurisdikce, které obchodní činnost klienta podléhá;
  - banka je přesvědčena o tom, že klient uplatňuje přísná opatření hloubkové kontroly klienta zohledňující míru rizika na své vlastní klienty a skutečné majitele svých klientů (banka může přijmout opatření zohledňující míru rizika, aby posoudila přiměřenost klientových strategií a postupů hloubkové kontroly klienta, například přímým jednáním s daným klientem); a
  - banka přijala kroky zohledňující míru rizika, aby se ujistila, že klient poskytuje informace o hloubkové kontrole klienta a dokumenty týkající se jeho klientů, kteří jsou skutečnými majiteli finančních prostředků držených na sdruženém účtu okamžitě na vyžádání, například zahrnutím příslušných ustanovení do smlouvy s klientem nebo ověřováním schopnosti klienta poskytovat na vyžádání informace o hloubkové kontrole klienta.

²⁴ Čl. 13 odst. 1 a čl. 18 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849.

112. Pokud jsou splněny podmínky pro uplatňování zjednodušené hloubkové kontroly klienta na sdružené účty, mohou opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta banky zahrnovat:

- zjištění a ověření totožnosti klienta, včetně skutečných majitelů klienta (nikoliv však klientových klientů);
- posouzení účelu a zamýšlené povahy obchodního vztahu; a
- průběžné sledování obchodního vztahu.

Kapitola 3: Odvětvové pokyny pro vydavatele elektronických peněz

113. Tato kapitola obsahuje pokyny pro vydavatele elektronických peněz definované v čl. 2 odst. 3 směrnice 2009/110/ES. Míra rizika praní peněz a financování terorismu související s elektronickými penězi ²⁵ závisí především na vlastnostech jednotlivých produktů elektronických peněz a na tom, do jaké míry vydavatelé elektronických peněz využívají jiných osob k distribuci a zpětné výměně elektronických peněz jejich jménem.²⁶
114. Podniky, které vydávají elektronické peníze, by měly, vedle rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření. Odvětvové pokyny pro subjekty zabývající se poukazováním peněz v hlavě III, kapitole 4 mohou být v této souvislosti také relevantní.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů

115. Vydavatelé elektronických peněz by měli zohlednit riziko praní peněz a financování terorismu související s:
- limity;
  - způsobem financování; a
  - prospěšností a převoditelností.
116. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- Limity: produkt umožňuje
    - i. platby o vysoké hodnotě nebo neomezené hodnotě, získání nebo zpětný odkup, včetně výběru hotovosti;
    - ii. platby o vysoké hodnotě, získání nebo zpětný odkup, včetně výběru hotovosti;
    - iii. ukládání vysokých nebo neomezených částek finančních prostředků na produkt/účet elektronických peněz.
  - Způsob financování: produkt může být
    - i. dobíjen anonymně, například za hotovost; získání elektronických peněz nebo produktů elektronických peněz, na které se vztahuje osvobození podle článku 12 směrnice (EU) 2015/849;
    - ii. financován z plateb od nezjištěných třetích osob;

²⁵ Čl. 2 odst. 2 směrnice 2009/110/ES.

²⁶ Čl. 3 odst. 4 směrnice 2009/110/ES.

iii. financován prostřednictvím jiných produktů elektronických peněz.

▪ Prospěšnost a obchodovatelnost: produkt

- i. umožňuje transfery plateb mezi osobami;
- ii. je přijímán jako platební prostředek velkým počtem obchodníků nebo prodejních míst;
- iii. je vyvinut tak, aby byl přijímán jako platební prostředek obchodníky obchodujícími se zbožím a službami spojenými s vysokým rizikem finanční trestné činnosti, například hazardních her poskytovaných on-line;
- iv. lze využít pro přeshraniční transakce nebo v různých jurisdikcích;
- v. je vyvinut pro použití jinými osobami než klientem, například některé produkty partnerských karet (nikoliv však dárkové poukazy o nízké hodnotě);
- vi. umožňuje výběr hotovosti o vysoké hodnotě.

117. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

▪ Limity: produkt

- i. stanovuje nízké limity pro platby, získání nebo zpětný prodej, včetně výběru hotovosti (podniky by však měly vzít do úvahy, že nízký limit nemusí postačovat ke snížení rizika financování terorismu);
- ii. omezuje počet plateb, získání nebo zpětný prodej, včetně výběru hotovosti v daném období;
- iii. omezuje množství finančních prostředků, které lze kdykoliv na produkt/účet elektronických peněz vložit.

▪ Financování: produkt

- i. vyžaduje, aby finanční prostředky na nákup nebo znovuzískání byly ověřitelně čerpány z účtu vedeného pod samostatným nebo společným jménem klienta u úvěrové nebo finanční instituce EHP;

▪ Prospěšnost a obchodovatelnost: produkt

- i. neumožňuje nebo přísně omezuje výběr hotovosti;
- ii. lze použít pouze na domácím trhu;
- iii. je přijímán omezeným počtem obchodníků nebo prodejních míst, jejichž obchodní činnost je vydavateli elektronických peněz známa;

- iv. je vyvinut tak, aby omezoval jeho využívání obchodníky obchodujícími se zbožím a službami, které jsou spojeny s vysokým rizikem finanční trestné činnosti;
- v. je přijímán jako platební prostředek u omezených typů služeb nebo produktů s nízkým rizikem.

Rizikové faktory klienta

118. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Klient nakupuje několik produktů elektronických peněz od stejného vydavatele, často produkt znovuzískává nebo provádí několik hotovostních výběrů za krátkou dobu a bez ekonomického důvodu; jsou-li distributoři (nebo zástupci, kteří vystupují jako distributoři) sami povinnými subjekty, platí to i pro produkty elektronických peněz od různých vydavatelů zakoupené od stejného distributora.
- Transakce klienta jsou vždy těsně pod limity hodnot/transakcí.
- Zdá se, že produkt používá několik lidí, jejichž totožnost není vydavateli známa (produkt je například používán z několika IP adres najednou).
- Často se mění identifikační údaje klienta, například adresa bydliště nebo IP adresa nebo propojené bankovní účty.
- Produkt se nepoužívá pro účely, pro které byl určen, je například používán v zámoří, přičemž byl navržen jako dárkový poukaz nákupního střediska.

119. Tento faktor by mohl přispět ke snížení rizika:

- Produkt je k dispozici pouze určitým kategoriím klientů, například příjemcům sociálních dávek nebo zaměstnancům společnosti, která je vydává k pokrytí výdajů na obchodní činnost.

Rizikové faktory související s distribučními kanály

120. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Distribuce on-line a distribuce bez osobní přítomnosti partnera a bez určitých bezpečnostních opatření, jako jsou elektronické podpisy, elektronické identifikační dokumenty splňující kritéria stanovená v nařízení (EU) č. 910/2014 a opatření za účelem odhalení podvodů týkajících se zneužití totožnosti.
- Distribuce prostřednictvím zprostředkovatelů, kteří sami nejsou povinnými osobami podle směrnice (EU) 2015/849 nebo případně podle vnitrostátních právních předpisů, pokud vydavatel elektronických peněz:
  - i. spoléhá na zprostředkovatele, aby vykonával některé povinnosti vydavatele elektronických peněz v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu; a

není přesvědčen o tom, že by zprostředkovatel měl zavedeny adekvátní systémy a kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

- Segmentace služeb, to znamená poskytování služeb elektronických peněz několika provozně nezávislými poskytovateli služeb bez řádného dohledu a koordinace.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí²⁷

121. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Příjemce se nachází nebo produkt je financován finančními prostředky ze zdrojů v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím, o nichž je známo, že financují nebo podporují teroristické aktivity nebo že v nich působí skupiny páčající teroristické trestné činy, a jurisdikcím, na něž se vztahují finanční sankce, embarga nebo opatření související s terorismem, financováním terorismu nebo šířením zbraní.

Opatření

122. Vnitrostátní právní předpisy mohou stanovit osvobození od zjišťování a ověřování totožnosti klientů a skutečných majitelů a posouzení povahy a účelu obchodního vztahu u některých produktů elektronických peněz v souladu s článkem 12 směrnice (EU) 2015/849.

123. Podniky by měly vzít do úvahy, že osvobození podle článku 12 směrnice (EU) 2015/849 se nevztahuje na povinnost provádět průběžné sledování transakcí a obchodních vztahů, ani je neosvobozuje od povinnosti zjistit a oznámit podezřelé transakce; to znamená, že by podniky měly zajistit, aby získaly dostatek informací o svých klientech nebo o typech klientů, na které se jejich produkty budou zaměřovat, aby mohly provádět průběžné sledování obchodních vztahů v plném rozsahu.

124. Mezi příklady typů systémů sledování, které by podniky měly zavést, patří:

- systémy sledování transakcí, které odhalují odchylky nebo podezřelé vzorce chování, včetně neočekávaného použití produktu způsobem, pro nějž nebyl určen; podnik může znemožnit dostupnost produktu buď přímo, nebo prostřednictvím čipu, dokud se nepřesvědčí o tom, že důvody k podezření neexistují;
- systémy, které odhalují nesrovnalosti mezi předloženými a zjištěnými informacemi, například mezi předloženými informacemi o zemi původu a elektronicky zaznamenanou IP adresou;
- systémy, které porovnávají předložené údaje s údaji z jiných obchodních vztahů a které tak mohou identifikovat vzorce, například stejný nástroj financování nebo stejné kontaktní údaje;

²⁷ Viz hlava II, odstavce 22-27.

- systémy, které odhalují, zda je produkt používán obchodníky obchodujícími se zbožím a službami, které jsou spojeny s vysokým rizikem finanční trestné činnosti.

Zesílená hloubková kontrola klienta

125. Mezi příklady opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, které by podniky měly uplatňovat ve vysoce rizikové situaci, patří:

- získávání dalších informací o klientech při zjišťování totožnosti, například o zdroji finančních prostředků;
- uplatňování dalších opatření při ověřování totožnosti z většího rozsahu spolehlivých a nezávislých zdrojů (např. porovnání podle on-line databází) s cílem ověřit totožnost klienta nebo skutečného majitele;
- získávání dalších informací o zamýšlené povaze obchodního vztahu, například dotazováním klientů na jejich podnikání nebo na jurisdikci, do níž hodlají elektronické peníze převádět;
- získávání informací o obchodníkovi/příjemci, zejména v případě, kdy má vydavatel elektronických peněz důvodné podezření, že jsou jeho produkty používány k nákupu nezákonného zboží nebo zboží, které je dovoleno od určité věkové hranice;
- provádění kontrol za účelem odhalení podvodů týkajících se zneužití totožnosti, aby bylo zajištěno, že klient je osobou, kterou tvrdí, že je;
- provádění zesíleného sledování vztahů s klienty a jednotlivých transakcí;
- zjištění zdroje a/nebo místa určení finančních prostředků.

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

126. V rozsahu, který dovolují vnitrostátní právní předpisy, mohou podniky zvážit uplatnění zjednodušené hloubkové kontroly klienta na produkty elektronických peněz s nízkým rizikem, které nejsou osvobozeny podle článku 12 směrnice (EU) 2015/849.

127. V rozsahu, který dovolují vnitrostátní právní předpisy, patří mezi příklady opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta, která mohou podniky uplatňovat v situacích s nízkým rizikem, například:

- odložení ověření totožnosti klienta nebo skutečného majitele na určitý pozdější den po uzavření vztahu nebo do překročení určitého (nízkého) peněžního limitu (podle toho, která ze skutečností nastane dříve). Peněžní limit by neměl překročit 250 EUR, pokud není produkt dobíjecí, nebo může být použit v jiných jurisdikcích nebo pro přeshraniční transakce, nebo 500 EUR, pokud to dovolují vnitrostátní právní předpisy (v tomto případě se může produkt použít pouze na domácím trhu);
- ověření totožnosti klienta na základě platby provedené z účtu vedeného pod samostatným nebo společným jménem klienta nebo z účtu, u něhož může klient prokázat, že je pod kontrolou regulované úvěrové nebo finanční instituce v EHP;

- ověření totožnosti na základě menšího počtu zdrojů;
- ověření totožnosti na základě méně spolehlivých zdrojů;
- použití alternativních metod k ověření totožnosti;
- předvídání povahy a zamýšleného účelu obchodního vztahu, je-li to zřejmé, například v případě některých dárkových poukazů, na které se nevztahuje osvobození podle „uzavřené smyčky“ nebo „uzavřené sítě“;
- snížení intenzity sledování, dokud není dosaženo určitého peněžního limitu. Vzhledem k tomu, že průběžné sledování je v průběhu vztahu s klientem důležitým prostředkem pro získání více informací o rizikových faktorech klienta (viz výše), měl by být tento limit jak pro jednotlivé transakce, tak pro transakce, které se zdají být v průběhu 12 měsíců propojeny, nastaven na úroveň, kterou podnik vyhodnotil jako nízko rizikovou jak pro účely financování terorismu, tak pro účely praní peněz.

Kapitola 4: Odvětvové pokyny pro subjekty zabývající se poukazováním peněz

128. Subjekty zabývající se poukazováním peněz jsou platební instituce, které jsou v souladu se směrnicí 2007/64/ES oprávněny poskytovat a provádět platební služby v celé EU. Podniky jsou v tomto odvětví různorodé a mohou to být jednotlivé podniky až po složité řetězové provozovatele.
129. Mnoho subjektů zabývajících se poukazováním peněz využívá k poskytování platebních služeb zástupce jednající svým jménem. Zástupci často poskytují platební služby na podporu své hlavní obchodní činnosti a nemohou být podle platných právních předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu sami povinnými osobami; rovněž jejich odborné znalosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu mohou být omezené.
130. Povaha poskytované služby může subjekty zabývající se poukazováním peněz vystavit riziku praní peněz a financování terorismu. Je to způsobeno jednoduchostí a rychlostí transakcí, jejich celosvětovým dosahem a jejich častým hotovostním charakterem. Z povahy této platební služby navíc vyplývá, že subjekty zabývající se poukazováním peněz často spíše provádějí příležitostné transakce, než by uzavírali obchodní vztahy se svými klienty, z čehož vyplývá, že jejich znalost rizika praní peněz a financování terorismu souvisejícího s klienty může být omezená.
131. Subjekty zabývající se poukazováním peněz by měly, kromě rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

132. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- produkt umožňuje transakce o vysoké hodnotě nebo neomezené hodnotě;
  - produkt nebo služba má celosvětový dosah;
  - transakce je prováděna hotovostně nebo je financována s využitím anonymních elektronických peněz, včetně elektronických peněz, na které se vztahuje osvobození podle článku 12 směrnice (EU) 2015/849;
  - převody jsou prováděny jedním nebo více plátců v různých zemích místnímu příjemci.
133. Tento faktor by mohl přispět ke snížení rizika:
- finanční prostředky použité při převodu pocházejí z účtu vedeného na jméno plátce u úvěrové nebo finanční instituce v EHP.

Rizikové faktory klienta

134. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Obchodní činnost klienta:
  - i. Klient vlastní nebo provozuje podnik, který zpracovává velký objem hotovosti.
  - ii. Podnikání klienta má složitou vlastnickou strukturu.
- Chování klienta:
  - i. Potřeby klienta by mohly být lépe uspokojeny jinak, například proto, že subjekt zabývající se poukazováním peněz není pro klienta nebo obchodní činnost klienta místním subjektem.
  - ii. Zdá se, že klient jedná jménem někoho jiného, například na klienta dohlíží jiné osoby nebo jsou spatřeny poblíž místa, ve kterém se transakce provádí, nebo klient čte pokyny z poznámek.
  - iii. Chování klienta není z ekonomického hlediska smysluplné, například klient bez námitek akceptuje nevýhodný směnný kurz nebo vysoký poplatek, požaduje transakci v měně, která není oficiálně nabízena nebo běžně používána v jurisdikci, kde se klient a/nebo příjemce transakce nachází, požaduje nebo poskytuje velký objem měny v nízké nebo vysoké nominální hodnotě.
  - iv. Transakce klienta se vždy pohybují těsně pod platnými limity, včetně limitu hloubkové kontroly klienta pro příležitostné transakce podle čl. 11 písm. b) směrnice (EU) 2015/849 a limitu 1 000 EUR stanoveného v čl. 5 odst. 2 nařízení (EU) 2015/847.²⁸ Podniky by měly vzít na vědomí, že limit uvedený v čl. 5 odst. 2 nařízení (EU) 2015/847 se vztahuje pouze na transakce, které nejsou financovány hotovostí nebo anonymními elektronickými penězi.
  - v. Klient využívá služby neobvyklým způsobem, například odesílá peníze sobě samému nebo přijímá peníze poslané jím samotným nebo odesílá peníze okamžitě po jejich obdržení.
  - vi. Zdá se, že klient nemá o příjemci mnoho informací nebo se tyto informace zdráhá poskytnout.
  - vii. Několik klientů podniku převádí finanční prostředky stejnému příjemci nebo se zdá, že mají stejné identifikační údaje, například adresu nebo telefonní číslo.

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2015/847 ze dne 20. května 2015 o informacích doprovázejících převody peněžních prostředků a o zrušení nařízení (ES) č. 1781/2006 (Text s významem pro EHP).

- viii. Příchozí transakce není doplněna o požadované informace o plátcí nebo příjemci.
- ix. Odeslaná nebo přijatá částka neodpovídá příjmu klienta (je-li znám).

135. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Klient je dlouholetým klientem podniku, jehož chování v minulosti nevyvolávalo podezření a neexistovaly žádné náznaky, že by se riziko praní peněz a financování terorismu mohlo zvýšit.
- Převáděná částka je nízká; podniky by však měly vzít do úvahy, že nízké částky samy o sobě nepostačují k tomu, aby riziko financování terorismu zmírňovaly.

Rizikové faktory související s distribučními kanály

136. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Neexistují žádná omezení týkající se nástroje financování, například u hotovosti nebo plateb z produktů elektronických peněz, na které se vztahuje osvobození podle článku 12 směrnice (EU) 2015/849, bankovních převodů nebo šeků.
- Použitý distribuční kanál umožňuje určitou míru anonymity.
- Služba je poskytována zcela on-line bez adekvátních bezpečnostních opatření.
- Služba poukazování peněz je poskytována prostřednictvím zástupců, kteří:
  - i. zastupují více než jeden subjekt;
  - ii. mají ve srovnání s jinými zástupci v podobných lokalitách neobvyklé obraty, například neobvykle vysoké nebo nízké objemy transakcí, neobvykle velké hotovostní transakce nebo vysoký počet transakcí, které se pohybují těsně pod limitem hloubkové kontroly klienta, nebo vyvíjejí obchodní činnost mimo běžnou pracovní dobu;
  - iii. obchodují z velké části s plátcí nebo příjemci z jurisdikcí spojených s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu;
  - iv. uplatňují politiky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu platné pro celou skupinu nepřehledným nebo rozporuplným způsobem; nebo
  - v. nepocházejí z finančního sektoru a vykonávají další obchodní činnost jako své hlavní podnikání.
- Služba poukazování peněz je poskytována prostřednictvím široké sítě zástupců v různých jurisdikcích.

- Služba poukazování peněz je poskytována prostřednictvím příliš složitého platebního řetězce, například s velkým počtem zprostředkovatelů působících v různých jurisdikcích, nebo umožňujícího (formální a neformální) vypořádací systémy, které není možné vysledovat.

137. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Zástupci jsou sami regulovanými finančními institucemi.
- Služba může být financována pouze převody z účtu vedeného na jméno klienta u úvěrové nebo finanční instituce v EHP nebo na účet, u něhož může klient prokázat, že jej ovládá.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

138. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Plátce nebo příjemce se nachází v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- Příjemce má bydliště v jurisdikci, která nemá žádný oficiální bankovní sektor, nebo jej má méně rozvinutý, z čehož vyplývá, že při provádění platby by mohly být využívány neoficiální služby poukazování peněz, například systém hawala.

Opatření

139. Jelikož je velká část obchodní činnosti subjektů zabývajících se poukazováním peněz primárně založena na transakcích, měly by podniky zvážit, které systémy sledování a kontroly zavedou, aby zajistily, že odhalí pokusy o praní peněz a financování terorismu, a to i v případě neúplných nebo chybějících informací hloubkové kontroly klienta o klientovi z důvodu neuzavřeného obchodního vztahu.

140. Podniky by měly v každém případě zavést:

- systémy pro zjišťování propojených transakcí;
- systémy pro zjišťování, zda jsou transakce od různých klientů určeny pro stejného příjemce;
- systémy umožňující v co největší míře zjistit zdroje finančních prostředků, jejich a místo určení;
- systémy umožňující plně vysledovat transakce i počet subjektů zapojených do platebního řetězce; a
- systémy umožňující zajistit, aby do celého platebního řetězce mohly zasahovat pouze subjekty oprávněné k poskytování služeb poukazování peněz.

141. Pokud je riziko související s příležitostnou transakcí nebo obchodním vztahem vysoké, měly by podniky uplatňovat zesílenou hloubkovou kontrolu klienta v souladu s hlavou II, včetně případného zesíleného sledování transakcí (např. zvýšení četnosti nebo nižší limity). Pokud je naopak riziko související s příležitostnou transakcí nebo obchodním vztahem nízké a v rozsahu

povoleném vnitrostátními právními předpisy, mohou podniky uplatňovat opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta v souladu s hlavou II.

Využívání služeb zástupců

142. Subjekty zabývající se poukazováním peněz, které k poskytování platebních služeb využívají služeb zástupců, by měly mít informace o tom, kdo jejich zástupci jsou.²⁹ V důsledku toho by subjekty zabývající se poukazováním peněz měly při zohlednění míry rizika přijmout a uplatňovat příslušné strategie a postupy, aby omezily riziko praní peněz nebo financování terorismu, kterému jejich zástupci mohou být vystaveni nebo k němu zneužiti:

- Zjištěním totožnosti osoby, která je majitelem zástupce nebo která zástupce ovládá, je-li zástupcem právnická osoba, aby se zajistilo, že riziko praní peněz a financování terorismu, kterému je v důsledku využití služeb zástupce subjekt zabývající se poukazováním peněz vystaven, nebylo vysoké.
- Získáním důkazů v souladu s požadavky čl. 19 odst. 1 písm. c) směrnice (EU) 2015/2366 o tom, že ředitelé a další osoby odpovědné za řízení zástupce jsou způsobilými a vhodnými osobami, a posouzením jejich čestnosti, bezúhonnosti a pověsti. Každé šetření, které subjekt zabývající se poukazováním peněz provede, by mělo být přiměřené povaze, složitosti a míře rizika praní peněz a financování terorismu a vyplývat z platebních služeb poskytovaných zástupcem, a mělo by být založeno na postupech hloubkové kontroly klienta subjektu zabývajícího se poukazováním peněz.
- Přijetím přiměřených opatření k zajištění, aby interní kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu zástupců byly odpovídající po celou dobu trvání vztahu se zástupcem, například sledováním několika transakcí zástupce nebo přezkoumáním kontrol zástupců na místě. Pokud se interní kontroly v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu zástupců od kontrol subjektů zabývajících se poukazováním peněz odlišují, například proto, že zástupce zastupuje více než jeden subjekt, nebo proto, že je zástupce povinnou osobou v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu podle platných právních předpisů, měl by subjekt zabývající se poukazováním peněz riziko posoudit a řídit, jelikož by tyto rozdíly mohly mít vliv na dodržování předpisů v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu jím samotným i zástupcem.
- Poskytováním školení v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu tak, aby zástupci měli dostatečné znalosti o příslušných rizicích praní peněz a financování terorismu ze strany zástupců a kvalitě kontrol v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu dle očekávání subjektu zabývajícího se poukazováním peněz.

²⁹ Článek 19 směrnice (EU) 2366/2015.

Kapitola 5: Odvětvové pokyny týkající se správy majetku

143. Správa majetku představuje poskytování bankovních a jiných finančních služeb jednotlivcům s vysokým čistým jměním a jejich rodinám nebo podnikům. Je také známa pod pojmem soukromé bankovníctví. Klienti podniků zabývajících se správou majetku mohou očekávat, že jim pracovníci pro oblast vztahů s klienty poskytnou služby na míru, které zahrnují například bankovníctví (např. běžné účty, hypotéky a devizové služby), správu investic a poradenství, svěřenské služby, služby úschovy, pojištění, administrativní služby, daňové plánování a plánování majetku a souvisejících zařízení, včetně právní podpory.
144. Řada znaků obvykle spojovaných se správou majetku, jako jsou bohatí a vlivní klienti; transakce a portfolia o velmi vysoké hodnotě; ucelené produkty a služby, včetně investičních produktů na míru; a očekávání zachování důvěrnosti a mlčenlivosti může znamenat vyšší riziko praní peněz ve srovnání s obvyklými znaky retailového bankovníctví. Služby podniků zabývajících se správou majetku mohou být obzvláště náchylné ke zneužití ze strany klientů, kteří chtějí zatajit původ svých finančních prostředků nebo se například vyhnout placení daní ve své domovské jurisdikci.
145. Podniky by v tomto odvětví měly, vedle rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření. Odvětvové pokyny uvedené v hlavě III kapitolách 2, 7 a 9 mohou být v této souvislosti rovněž relevantní.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

146. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- klienti požadující vysoké částky hotovosti nebo jiné kapitálové investice, například do drahých kovů;
  - transakce o velmi vysoké hodnotě;
  - finanční dohody zahrnující jurisdikce spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu (podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost zemím, v jejichž kultuře je zakotveno bankovní tajemství nebo které nedodrží standardy mezinárodní daňové transparentnosti);³⁰
  - úvěry (včetně hypoték) zajištěné hodnotou aktiv v jiných jurisdikcích, zejména v zemích, kde je obtížné zjistit, zda má zákazník na zajištění zákonný nárok, nebo kde je obtížné ověřit totožnost stran ručících za úvěr;
  - využívání složitých obchodních struktur, například svěřenských fondů a soukromých investičních nástrojů, zejména pokud je nejasná totožnost konečného skutečného majitele;

³⁰ Viz také hlava II, odstavec 26.

- obchodní činnost je uskutečňována ve více zemích, zejména pokud je zapotřebí většího počtu poskytovatelů finančních služeb;
- přeshraniční ujednání, jsou-li aktiva uložena nebo spravována v jiné finanční instituci, buď z téže finanční skupiny, nebo mimo skupinu, zejména pokud má druhá finanční instituce sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím spojeným s vyšší mírou predikativních trestných činů, nedostatečným režimem pro boj proti praní peněz a financování terorismu nebo nedostatečnými standardy mezinárodní daňové transparentnosti.

Rizikové faktory klienta

147. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Klienti s příjmem a/nebo majetkem působící ve vysoce rizikových odvětvích, například v odvětví zbrojním, těžebním, ve stavebnictví, v odvětví hazardních her nebo jako soukromí vojenští dodavatelé.
- Klienti, vůči kterým byla vznesena věrohodná obvinění z nezákonného jednání.
- Klienti, kteří vyžadují neobvykle vysokou míru zachování důvěrnosti nebo mlčenlivosti.
- Klienti, jejichž jednání týkající se výdajů nebo transakcí znesnadňuje zavedení „normálních“ nebo očekávaných vzorců chování.
- Velmi bohatí a vlivní klienti, včetně klientů v postavení významné veřejné osoby, klientů s bydlištěm v jiné zemi a politicky exponovaných osob. Pokud je klient nebo skutečný majitel klienta politicky exponovanou osobou, musí podniky vždy v souladu s články 18 až 22 směrnice (EU) 2015/849 uplatnit zesílenou hloubkovou kontrolu klienta.
- Klient vyžaduje, aby podnik klientovi umožnil poskytnutí produktu nebo služby třetí osobou bez zjevného obchodního nebo ekonomického důvodu.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí³¹

148. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Obchodní činnost se uskutečňuje v zemích, v jejichž kultuře je zakotveno bankovní tajemství, nebo které nedodrží standardy mezinárodní daňové transparentnosti.
- Klient žije v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz nebo financování terorismu, nebo jeho finanční prostředky pocházejí z činností prováděných v této jurisdikci.

Opatření

149. Zaměstnanec, který řídí vztah podniku s klientem v oblasti správy jeho majetku (řídící pracovník pro vztahy s klienty), by měl hrát při posuzování rizika klíčovou úlohu. Úzký kontakt

³¹ Viz také hlava II.

řídícího pracovníka pro vztahy s klientem usnadní shromažďování informací, které umožní plnohodnotnější představu o účelu a povaze podnikání klienta (např. zjištění zdroje majetku klienta, proč by složité nebo neobvyklé dohody přesto mohly být hodnověrné a zákonné, nebo proč by mohla být vhodná další bezpečnostní opatření). Tento úzký kontakt však může také vést ke střetu zájmů, pokud se řídící pracovník pro vztahy s klientem příliš sblíží, a to na úkor snahy podniku o řízení rizika finanční trestné činnosti. V důsledku toho je rovněž zapotřebí zavést odpovídající nezávislý dohled nad hodnocením rizika, který může být zajištěn například oddělením dodržování předpisů a vrcholným vedením.

Zesílená hloubková kontrola klienta

150. Opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která mohou být vhodná při vysoce rizikových situacích:

- Získání a ověření většího počtu informací o klientech než při situacích se standardní mírou rizika a jejich pravidelné přezkoumávání a aktualizace, a to jak pravidelně, tak na základě zásadních změn profilu klienta. Podniky by měly provádět přezkumy při zohlednění míry rizika a provádět přezkumy u klientů s vyšším rizikem alespoň jednou ročně, nicméně pokud to riziko vyžaduje, pak častěji. Tyto postupy mohou zahrnovat postupy pro zaznamenávání všech návštěv v prostorách klientů, ať již v jejich bydlišti nebo v místě podnikání, včetně všech změn profilu klienta nebo jiných informací, které by mohly ovlivnit posouzení rizik, které z těchto návštěv vyplývají.
- Zjištění zdroje majetku a finančních prostředků; pokud je riziko obzvláště vysoké a/nebo pokud má podnik pochybnosti o zákonném původu finančních prostředků, může být ověření zdroje majetku a finančních prostředků jediným příslušným nástrojem pro zmírnění rizika. Zdroje finančních prostředků nebo majetku lze ověřit mimo jiné nahlédnutím do:
  - i. originálu nebo ověřené kopie dokladu o mzdě novějšího data;
  - ii. písemného potvrzení o ročním platu podepsaného zaměstnavatelem;
  - iii. originálu nebo ověřené kopie smlouvy o prodeji, například investic nebo společnosti;
  - iv. písemného potvrzení o prodeji podepsané advokátem nebo právním zástupcem;
  - v. originálu nebo ověřené kopie závěti nebo soudem potvrzené poslední vůle;
  - vi. písemného potvrzení o dědictví podepsané advokátem, právním zástupcem, svěrenským správcem nebo vykonavatelem závěti;
  - vii. internetového vyhledávání v obchodním rejstříku společností k potvrzení prodeje společnosti.

- Zjištění místa určení finančních prostředků.
- Provádění většího rozsahu kontrol a hloubkových kontrol u obchodních vztahů, než je běžné u poskytování obvyklých finančních služeb, například v oblasti retailového bankovníctví nebo správy investic.
- Provádění nezávislého interního přezkumu a případné získání souhlasu vrcholného vedení nových klientů i stávajících klientů při zohlednění míry rizika.
- Průběžné sledování transakcí, včetně případného přezkoumání každé uskutečněné transakce za účelem odhalení neobvyklé nebo podezřelé činnosti. Může to zahrnovat opatření pro zjišťování, zda některý z následujících faktorů není v souladu s profilem obchodního rizika:
  - i. převody (hotovosti, investic nebo jiných aktiv);
  - ii. využití bankovních převodů;
  - iii. podstatné změny činnosti;
  - iv. transakce týkající se jurisdikcí spojených s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
  - v. Opatření pro účely sledování mohou obsahovat uplatnění limitů a odpovídajícího procesu přezkumu, v jehož rámci je neobvyklé chování okamžitě přezkoumáno pracovníky pro oblast vztahů s klienty nebo při určitých limitech oddělením dodržování předpisů nebo vrcholným vedením.
- Sledování veřejně dostupných zpráv nebo jiných informačních zdrojů k zjištění informací, které se týkají klientů nebo jejich známých spolupracovníků, podniků, s nimiž jsou propojeny, možných plánů na firemní akvizice nebo příjemců třetích stran, v jejichž prospěch klient platby provádí.
- Zajištění, aby hotovost nebo jiné kapitálové investice (např. cestovní šeky) byly zpracovávány pouze bankovní přepážkou, a nikoliv řídicími pracovníky pro vztahy s klienty.
- Zajištění, aby se podnik přesvědčil o tom, zda klientem použité složité obchodní struktury, například svěřenské fondy a soukromé investiční nástroje slouží pro zákonné a skutečné účely a zda je známa totožnost konečného bezprostředního majitele.

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

151. Zjednodušená hloubková kontrola klienta není u správy majetku vhodná.

Kapitola 6: Odvětvové pokyny pro poskytovatele financování obchodu

152. Financováním obchodu se rozumí správa platby za účelem usnadnění pohybu zboží (a poskytování služeb) v tuzemsku nebo přes hranice. Při přepravě zboží na mezinárodní úrovni je dovozce vystaven riziku, že zboží nedorazí, zatímco vývozce je vystaven riziku, že nedorazí platba. Aby se tato rizika zmírnila, mnoho nástrojů financování obchodu využívá během transakcí bank.
153. Financování obchodu může mít mnoho různých forem. Mezi ně patří:
- Transakce „otevřeného účtu“: jedná se o transakce, při kterých kupující provede platbu poté, co obdrží zboží. Jedná se o nejběžnější způsob financování obchodu, ale bankám, které provádí převod finančních prostředků, často není známa obchodní povaha transakce. Banky by se při řízení rizik souvisejících s těmito transakcemi měly řídit pokyny uvedenými v hlavě II.
  - Dokumentární akreditivy: dokumentární akreditiv je finanční nástroj vytvořený bankou, který zaručuje platbu stanovenému příjemci (obvykle vývozci) po předložení určitých „vyhovujících“ dokumentů uvedených v úvěrových podmínkách (např. důkaz o tom, že zboží bylo odesláno).
  - Dokumentární inkasa: dokumentárním inkasem se rozumí proces, během něhož „inkasní“ banka vybere platbu nebo akceptovanou směnku od dovozce zboží, aby následně zaslala platbu vývozci. Inkasní banka jako protiplnění dovozci zašle příslušné obchodní dokumenty (které obdrží od vývozce, obvykle prostřednictvím jeho banky).
154. Na jiné produkty financování obchodu, například forfaiting nebo strukturované financování nebo rozsáhlejší činnosti, například projektové financování, se působnost těchto odvětvových pokynů nevztahuje. Banky nabízející tyto produkty by se měly řídit obecnými pokyny uvedenými v hlavě II.
155. Produkty financování obchodu mohou být zneužity pro účely praní peněz nebo financování terorismu. Kupující se například může dohodnout s prodávajícím na zkeslení ceny, druhu, kvality nebo množství zboží za účelem převodu finančních prostředků nebo hodnoty mezi zeměmi.
156. Mezinárodní obchodní komora vypracovala standardy, kterými se řídí používání dokumentárního akreditivu a dokumentárního inkasa, nevztahují se však na záležitosti týkající se finanční trestné činnosti.³² Banky by měly vzít na vědomí, že tyto standardy nemají právní sílu a jejich použití neznamená, že banky nemusí plnit své právní a regulační povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

³² Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy (UCP 600) a Jednotná pravidla pro dokumentární inkasa (URC 522).

157. Podniky by v tomto odvětví měly, vedle rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření. V tomto ohledu mohou být také relevantní odvětvové pokyny uvedené v hlavě III kapitole 1.

Rizikové faktory

158. Banky, které jsou zapojeny do transakcí financování obchodu, mají často přístup pouze k části informací o transakci a jejích účastnících. Obchodní dokumentace může být různorodá a banky nemusí mít dostatek odborných znalostí týkajících se různých typů obchodní dokumentace, kterou obdrží. Může to identifikaci a posouzení rizika praní peněz a financování terorismu znesnadnit.
159. Banky by nicméně měly použít zdravý rozum a odborný úsudek, aby posoudily, do jaké míry mohou informace a dokumentace, které mají k dispozici, vyvolat obavy nebo podezření ohledně praní peněz a financování terorismu.
160. Banky by měly v co největší míře zohlednit následující rizikové faktory:

Rizikové faktory transakcí

161. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- Transakce je neobvykle vysoká vzhledem k tomu, co je o předchozí obchodní aktivitě klienta známo.
  - Transakce je značně strukturovaná, roztříštěná nebo složitá, dotýká se mnoha stran, bez zjevného důvodu.
  - V situacích, kdy se předpokládají dokumenty v originále, jsou bez rozumného vysvětlení použity kopie dokumentů.
  - V dokumentech jsou výrazné nesrovnalosti, například mezi popisem zboží v klíčových dokladech (tj. fakturách a přepravních dokladech) a skutečně dodaným zbožím v rozsahu, v jakém je tato skutečnost známa.
  - Druh, množství a hodnota zboží neodpovídá informacím banky o obchodní činnosti kupujícího.
  - Zboží, které je předmětem obchodu, představuje vyšší riziko z hlediska praní peněz, například ceny některých komodit mohou výrazně kolísat, což může ztěžovat odhalení fiktivních cen.
  - Zboží, které je předmětem obchodu, vyžaduje vývozní licence.
  - Obchodní dokumentace není v souladu s platnými právními předpisy nebo standardy.
  - Cena za jednotku se zdá být, na základě toho, co banka o zboží a obchodu zná, neobvyklá.

- Transakce je neobvyklá jiným způsobem, například dokumentární akreditiv je často bezdůvodně pozměňován nebo zboží je bez zjevného obchodního důvodu odesláno přes jinou jurisdikci.

162. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Nezávislí inspektoři ověřují kvalitu a množství zboží.
- Transakce se týkají zavedených protistran, které již v minulosti spolu obchodovaly a u nichž byla v minulosti provedena hloubková kontrola.

Rizikové faktory klienta

163. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Transakce a/nebo zúčastněné strany, kterých se transakce týká, neodpovídají tomu, co banka o předchozí činnosti nebo oblasti podnikání klienta zná (např. zboží, které je dodáváno, nebo množství dodávaného zboží jsou v rozporu s tím, co je o obchodní činnosti dovozce nebo vývozce známo).
- Existují náznaky, že kupující a prodávající by mohli skrytě spolupracovat, například:
  - i. kupující i prodávající jsou ovládáni stejnou osobou;
  - ii. podniky, jichž se transakce týká, mají stejnou adresu, uvedou pouze adresu registrovaného zástupce nebo mají jiné nesrovnalosti v adresách;
  - iii. kupující je ochoten nebo navrhuje přijmout nebo nebrat v úvahu nesrovnalosti v dokumentaci.
- Klient není schopen nebo se zdráhá k transakci předložit příslušnou dokumentaci.
- Kupující využívá služeb zástupců nebo třetích osob.

164. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Klient je stávajícím klientem, jehož obchodní činnost je bankám dobře známa a jehož transakce je s touto činností v souladu.
- Klient je kótován na burze a podléhá požadavkům na zveřejnění informací, které jsou podobné požadavkům EU.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

165. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Země, které se transakce týká (včetně země, z níž zboží pochází, do níž je zboží určeno nebo přes kterou je zboží přepravováno nebo v níž má některá strana transakce sídlo), má zavedeny devizové kontroly. Zvyšuje se tak riziko, že skutečný účel transakce je v rozporu s místními právními předpisy vyvážet měnu.

- Země, jíž se transakce týká, má vyšší míru predikativních trestných činů (souvisejících například s obchodem s narkotiky, pašováním nebo paděláním) nebo má zóny volného obchodu.

166. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Obchod je uskutečňován v rámci EU/EHP.
- Země, jichž se transakce týká, mají režim pro boj proti praní peněz a financování terorismu, který není méně přísný než požadavky uvedené ve směrnici (EU) 2015/849, a jsou spojovány s nízkou mírou predikativních trestných činů.

Opatření

167. Banky musí provádět hloubkovou kontrolu klienta u strany, která zadává platební příkaz. V praxi většina bank přijímá pokyny pouze od stávajících klientů a širší obchodní vztah, který banka s klientem má, může napomoci bance při provádění hloubkové kontroly.

168. Pokud banka poskytuje klientovi služby financování obchodu, měla by v rámci svého postupu hloubkové kontroly přijmout kroky směřující k porozumění obchodní činnosti svého klienta. Mezi příklady informací, které banka může získat, patří informace o zemích, se kterými klient obchoduje, které obchodní trasy používá, s jakým zbožím obchoduje, s kým klient obchoduje (kupující, dodavatelé atd.), zda klient využívá služeb zástupců nebo třetích osob, a pokud ano, kde mají sídlo. Mělo by to bankám napomoci porozumět, kdo je jejich klientem, a odhalit neobvyklé či podezřelé transakce.

169. Pokud je banka korespondenční bankou, musí vůči korespondenční instituci uplatnit opatření hloubkové kontroly klienta. Korespondenční banky by měly dodržovat pokyny pro korespondenční bankovníctví uvedené v hlavě III kapitole 1.

Zesílená hloubková kontrola klienta

170. V situacích s vyšším rizikem musí banky uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta. V rámci toho by banky měly zvážit, zda by nebylo od věci provést u transakce samotné a ostatních stran podílejících se na transakci (včetně stran, které nejsou klienty) důkladnější hloubkovou kontrolu.

171. Kontroly ostatních stran, kterých se transakce týká, mohou obsahovat:

- Přijetí kroků k lepšímu porozumění vlastnictví nebo pozadí ostatních stran, kterých se transakce týká, zejména pokud mají sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, nebo pokud obchodují s vysoce rizikovým zbožím. Mohou sem spadat kontroly obchodních rejstříků a zpravodajských zdrojů třetích osob a průzkumy veřejně dostupných zdrojů na internetu.
- Získání více informací o finanční situaci zúčastněných stran.

172. Kontroly transakcí mohou obsahovat:

- využití zdrojů údajů třetích stran nebo údajů z veřejně dostupných zdrojů, například Mezinárodního námořního úřadu (jako jsou výstražná oznámení, nákladní listy, přepravní a cenové kontroly) nebo bezplatné služby sledování kontejnerové přepravy k ověření poskytnutých informací a k ověření legálnosti účelu transakce;
- zvážení na základě odborného úsudku, zda ceny zboží jsou po obchodní stránce přiměřené, zejména ve vztahu k obchodovaným komoditám, pro něž lze získat spolehlivé a aktuální informace o cenách;
- ověření, že hmotnosti a objemy přepravovaného zboží odpovídají přepravní metodě.

173. Jelikož jsou dokumentární akreditivy i dokumentární inkasa z velké části založeny na listinných dokladech a jsou doprovázeny dokumenty souvisejícími s obchodem (například fakturami, nákladními listy a manifesty), není reálné provádět automatizované sledování transakcí. Banka, zpracovávající dokumentaci, by měla tyto dokumenty posoudit z hlediska jejich souladu s obchodními podmínkami transakce a požadovat od zaměstnanců, aby na základě odborných znalostí a úsudku posoudili, zda některé neobvyklé rysy transakce vyžadují použití opatření zesílené hloubkové kontroly klienta nebo zda vyvolávají podezření na praní peněz a financování terorismu.³³

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

174. Jedná se o kontroly běžně prováděné bankami za účelem odhalení podvodů a zajištění, aby transakce odpovídala standardům stanoveným Mezinárodní obchodní komorou, u nichž se v praxi neuplatní opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta ani v situacích s nižším rizikem.

---

³³ Banky běžně kontrolují dokumenty za účelem odhalení pokusů o podvodné jednání vůči bance nebo jejím klientům. Jsou klíčovou součástí této služby poskytované bankou nabízející financování obchodu. Banky by mohly z těchto stávajících kontrol vycházet, aby dostály svým závazkům týkajícím se boje proti praní peněz a financování terorismu.

Kapitola 7: Odvětvové pokyny pro životní pojišťovny

175. Produkty životního pojištění jsou vytvořeny za účelem finanční ochrany pojistníka proti riziku nejisté budoucí události, například smrti, nemoci či „přežití úspor“ v důchodu (riziku dlouhověkosti). Ochrana je poskytována ze strany pojistitele, který sdružuje finanční rizika, s nimiž se mnoho různých pojistníků potýká. Produkty životního pojištění lze také koupit ve formě investičních produktů nebo produktů pro účely důchodového zabezpečení.
176. Produkty životního pojištění jsou poskytovány prostřednictvím různých distribučních kanálů klientům, kteří mohou být fyzickými nebo právními osobami či právními uspořádáními. Oprávněnou osobou může být pojistník nebo jmenovaná či určená třetí osoba; oprávněná osoba může být rovněž během doby trvání smlouvy změněna a původní oprávněné osobě by tak plnění nebylo vyplaceno.
177. Většina produktů životního pojištění je vytvořena na dlouhé období a některé produkty jsou vypláceny pouze při ověřitelné události, jako je smrt nebo odchod do důchodu. To znamená, že mnoho produktů životního pojištění není dostatečně flexibilní, aby se za účelem praní peněz stalo první možností. Stejně jako u jiných produktů finančních služeb však existuje riziko, že by finanční prostředky sloužící k zakoupení životního pojištění mohly pocházet z trestné činnosti.
178. Podniky by v tomto odvětví měly, vedle rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření. V tomto ohledu mohou být také relevantní odvětvové pokyny uvedené v hlavě III kapitolách 5 a 9. Pokud jsou využívány služby zprostředkovatelů, jsou relevantní rovněž rizikové faktory distribučních kanálů uvedené v hlavě II, odstavcích 32-33.
179. Nicméně zprostředkovatelé by mohli využít i těchto pokynů.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb a transakcí

180. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- Flexibilita plateb, produkt například umožňuje:
    - i. platby od třetích stran, které nejsou známy;
    - ii. platby pojistného o vysoké hodnotě nebo neomezené hodnotě, přeplatky nebo velké množství plateb pojistného o nižší hodnotě;
    - iii. platby v hotovosti.
  - Snadný přístup k nashromážděným finančním prostředkům; produkt například umožňuje kdykoliv za určitý poplatek částečné výběry nebo předčasné ukončení smlouvy.
  - Obchodovatelnost, produkt například může být:

- i. obchodován na sekundárním trhu;
- ii. použit jako zajištění úvěru.

- Anonymita, produkt například usnadňuje nebo umožňuje anonymitu klienta.

181. Mezi faktory, které mohou přispět ke snížení rizika, patří: Produkt:

- je vyplacen pouze v případě předem stanovené události, například smrti, nebo ke konkrétnímu dni, například životní pojištění spojené s úvěrem, týkající se spotřebitelských a hypotečních úvěrů, je vypláceno pouze v případě smrti pojištěné osoby;
- bez nároku na odbytné;
- bez investičního prvku;
- neumožňuje režim plateb od třetích osob;
- vyžaduje, aby byly celkové investice omezeny na nízkou hodnotu;
- je životní pojistkou s nízkým pojistným;
- umožňuje pouze pravidelné platby pojistného o nízké hodnotě, například bez možnosti přeplatků;
- je dostupný pouze prostřednictvím zaměstnavatelů, například důchodový systém, penzijní připojištění nebo obdobný systém, kdy jsou příspěvky zaměstnanců hrazeny prostřednictvím srážky ze mzdy a pravidla systému neumožňují postoupení účasti člena podle tohoto systému;
- nelze vyplatit v krátkodobém ani střednědobém horizontu, například důchodové systémy bez možnosti předčasného ukončení smlouvy;
- nelze použít jako zajištění;
- neumožňuje platby v hotovosti;
- obsahuje podmínky, které musí být pro získání daňové úlevy splněny.

Rizikové faktory klienta a oprávněné osoby

182. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Povaha klienta, například:
  - i. právnické osoby, jejichž struktura znesnadňuje zjistit totožnost skutečného majitele;
  - ii. klient nebo skutečný majitel klienta je politicky exponovanou osobou;
  - iii. oprávněná osoba pojistky nebo skutečný majitel oprávněné osoby je politicky exponovanou osobou;

- iv. věk klienta není pro daný typ požadovaného produktu obvyklý (např. klient je velmi mladý nebo velmi starý);
  - v. smlouva neodpovídá výši majetku klienta;
  - vi. povolání nebo činnosti klienta jsou považovány za pravděpodobně napojené na praní peněz, například proto, že je známo, že ve velké míře využívají hotovostní prostředky nebo jsou vystaveni vysokému riziku korupce;
  - vii. smlouva je upsána „správcem“, například svěřenské společnosti jednající jménem klienta;
  - viii. pojistníkem a/nebo oprávněnou osobou z plnění je společnost s pověřenými akcionáři nebo společníky a/nebo akciemi na doručitele.
- Chování klienta:
    - i. Například pokud jde o smlouvu:
      - a. klient často převádí smlouvu na jiného pojistitele;
      - b. častá a neodůvodněná předčasná ukončení smluv, zejména pokud jsou peněžní prostředky vypláceny na různé bankovní účty;
      - c. klient často nebo neočekávaně využívá doby na „bezplatné obeznámení se s produktem“ / lhůty na rozmyšlenou, kdy je možné pojistku bez sankce vypovědět, obzvláště jsou-li peněžní prostředky poskytnuty zdánlivě nespřízněně třetí osobě;³⁴
      - d. klient vynakládá vysoké částky, aby dosáhl předčasného ukončení produktu;
      - e. klient převede smlouvu na zdánlivě nespřízněnou třetí osobu;
      - f. požadavek klienta na změnu nebo zvýšení pojistné částky a/nebo částek pojistného je neobvyklý nebo neúměrně vysoký.
    - ii. Například pokud jde o oprávněnou osobu:
      - e. pojistitel je informován o změně oprávněné osoby až při požadavku na vyplacení;
      - f. klient mění doložku ve prospěch třetí osoby a určuje zjevně nespřízněnou třetí osobu;

³⁴ Ustanovení o době na „podívání se“ je smluvní ujednání, často povinné podle místních právních předpisů, které umožňuje pojistníkovi smlouvy životního pojištění nebo důchodového pojištění smlouvu během určitého počtu dní posoudit a při plné náhradě od ní odstoupit.

- g. pojistitel, klient, skutečný majitel, oprávněná osoba nebo skutečný majitel oprávněné osoby se nacházejí v různých jurisdikcích.

iii. Například pokud jde o platby:

- a. klient používá neobvyklé platební metody, například hotovost nebo strukturované měnové nástroje nebo jiné formy platebních prostředků umožňující anonymitu;
- b. platby z různých bankovních účtů bez vysvětlení;
- c. platby od bank, které nemají v zemi, kde má klient bydliště, sídlo;
- d. klient hradí neočekávané a časté nebo vysoké přeplatky;
- e. platby přijaté od nespřízněných třetích osob;
- f. vyšší příspěvky do důchodového systému při blížícím se dni odchodu do důchodu.

183. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

Jestliže je životní pojištění vlastněné společností, klient je:

- úvěrová nebo finanční instituce, na kterou se vztahují požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu a nad kterou je vykonáván dohled za účelem dodržování těchto požadavků způsobem stanoveným směrnicí (EU) 2015/849;
- akciová společnost kótovaná na burze a podléhající regulačním požadavkům na zveřejňování informací (buď podle pravidel burzy, nebo právních předpisů nebo vynutitelných prostředků), které ukládají zajištění přiměřené transparentnosti, pokud jde o plné vlastnictví této společnosti nebo většinově vlastněnou dceřinou společností této společnosti;
- orgán veřejné správy nebo státní podnik v jurisdikci EHP.

Rizikové faktory související s distribučními kanály

184. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- prodeje bez osobní přítomnosti partnera, například prodeje on-line, prodeje přes poštu nebo telefon, bez odpovídajících bezpečnostních opatření, jako jsou elektronické podpisy nebo elektronické identifikační dokumenty, které jsou v souladu s nařízením (EU) č. 910/2014;
- dlouhé řetězce zprostředkovatelů;
- služby zprostředkovatele jsou využívány za neobvyklých okolností (např. při nezdůvodněné zeměpisné vzdálenosti).

185. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Zprostředkovatelé jsou pojistiteli, který je ujištěn o tom, že uplatňují opatření hloubkové kontroly klienta přiměřená riziku souvisejícímu se vztahem a odpovídajícím požadavkům směrnice (EU) 2015/849, dobře známi.
- Produkt je dostupný pouze zaměstnancům některých společností, které uzavřely smlouvu s pojistitelem o poskytování životního pojištění svým zaměstnancům, například v rámci zaměstnaneckých benefitů.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

186. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Pojistitel, klient, skutečný majitel, oprávněná osoba nebo skutečný majitel oprávněné osoby mají sídlo v jurisdikcích spojených s vyšším rizikem praní peněz nebo financování terorismu nebo jsou s ním spojováni. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím bez účinného dohledu nad plněním povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
- Pojistné je hrazeno z účtů vedených u finančních institucí se sídlem v jurisdikcích spojených s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím bez účinného dohledu nad plněním povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.
- Zprostředkovatel má sídlo v jurisdikcích spojených s vyšším rizikem praní peněz nebo financování terorismu, nebo na ně má vazby. Podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím bez účinného dohledu nad plněním povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu.

187. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Země podle věrohodných zdrojů, například vzájemných hodnocení nebo podrobných hodnotících zpráv, mají účinné systémy boje proti praní peněz a financování terorismu.
- Země podle věrohodných zdrojů mají nízkou míru korupce a jiné trestné činnosti.

Opatření

188. Ustanovení čl. 13 odst. 5 směrnice (EU) 2015/849 stanoví, že v případě životního pojištění musí podniky uplatňovat opatření hloubkové kontroly klienta nejen u klienta a skutečného majitele, ale i u oprávněné osoby, jakmile jsou identifikováni nebo určeni. To znamená, že podniky musí:

- získat jméno oprávněné osoby, jestliže je jako oprávněná osoba identifikována fyzická nebo právnická osoba nebo právní uspořádání; nebo
- získat další informace, aby zajistily, že v okamžiku výplaty plnění je zjištěna totožnost oprávněných osob, jestliže jsou oprávněné osoby skupinou osob nebo jsou určeny na

základě určitých charakteristik. Jestliže jsou například jako oprávněné osoby označeny „má budoucí vnoučata“, měl by pojistitel získat informace o potomcích pojistníka.

189. Podniky musí ověřit totožnost oprávněných osob nejpozději v okamžiku výplaty plnění.
190. Jestliže má podnik informaci o tom, že životní pojištění bylo postoupeno třetí osobě, která hodnotu pojistky obdrží, musí zjistit totožnost skutečného majitele v okamžiku postoupení.

Zesílená hloubková kontrola klienta

191. Opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která by mohla být ve vysoce rizikových situacích vhodná:
- Pokud klient využije doby na „podívání se“ / lhůty na rozmyšlenou, kdy je možné pojistku bez sankce vypovědět, mělo by být pojistné vráceno na bankovní účet klienta, z něhož byly finanční prostředky uhrazeny. Podniky by měly před vrácením finančních prostředků zajistit, aby byla ověřena totožnost klienta v souladu s článkem 13 směrnice (EU) 2015/849, obzvláště je-li pojistné vysoké, nebo jeví-li se okolnosti jako neobvyklé. Podniky by měly také posoudit, zda zrušení nevzbuzuje ohledně transakce podezření a zda by nebylo vhodné předložit zprávu o podezřelých aktivitách.
  - Za účelem zvýšení znalostí podniku o klientovi, skutečném majiteli, oprávněné osobě nebo skutečném majiteli oprávněné osoby, plátcích a příjemcích třetích stran mohou být přijaty i další kroky. Například:
    - i. Neuplatnění odchylky uvedené v čl. 14 odst. 2 směrnice (EU) 2015/849, která stanoví osvobození od hloubkové kontroly klienta předem;
    - ii. ověření totožnosti dalších relevantních osob, včetně plátců a příjemců třetích stran, před uzavřením obchodního vztahu;
    - iii. získání dalších informací pro zjištění zamýšlené povahy obchodního vztahu;
    - iv. získání dalších informací o klientovi a pravidelnější aktualizace identifikačních údajů klienta a skutečného majitele;
    - v. liší-li se plátce od klienta, zjištění důvodu, proč tomu tak je;
    - vi. ověření totožnosti podle více než jednoho spolehlivého a nezávislého zdroje;
    - vii. zjištění zdroje majetku a zdroje finančních prostředků klienta, například z údajů o zaměstnání a mzdových údajů, výsledku dědického řízení nebo rozvodového vyřázení;
    - viii. je-li to možné, zjištění totožnosti oprávněných osob na počátku obchodního vztahu namísto vyčkávání, až jsou identifikovány nebo určeny, s přihlédnutím k tomu, že se oprávněné osoby mohou během doby trvání smlouvy změnit;

- ix. zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele oprávněné osoby;
  - x. v souladu s články 20 a 21 směrnice (EU) 2015/849 přijetí opatření ke zjištění, zda je klient politicky exponovanou osobou, a přijetí odpovídajících opatření ke zjištění, zda je oprávněná osoba nebo skutečný majitel oprávněné osoby politicky exponovanou osobou v okamžiku postoupení celé pojistky nebo její části nebo nejpozději v době výplaty plnění;
  - xi. vyžadování, aby byla první platba uskutečněna prostřednictvím účtu vedeného na jméno klienta u banky, na kterou se vztahují opatření hloubkové kontroly klienta, které nejsou méně přísné než požadavky dle směrnice (EU) 2015/849.
192. Článek 20 směrnice (EU) 2015/849 vyžaduje, aby v případech, kdy je riziko spojeno se vztahem s politicky exponovanou osobou vysoké, neměly podniky uplatňovat pouze opatření hloubkové kontroly klienta v souladu s článkem 13 směrnice, ale rovněž před výplatou plnění informovat vrcholné vedení, aby mohlo zaujmout informované stanovisko k riziku praní peněz a financování terorismu spojenému s danou situací a rozhodnout o nejvhodnějších opatřeních ke zmírnění tohoto rizika; kromě toho musí podniky uplatňovat zesílenou hloubkovou kontrolu klienta v rámci celého obchodního vztahu.
193. Může být vyžadováno častější a podrobnější sledování transakcí (včetně případného zjištění zdroje finančních prostředků).

Zjednodušená hloubková kontrola klienta

194. Následující opatření by mohla vést ke splnění některých požadavků na hloubkovou kontrolu klienta v situacích s nízkým rizikem (v rozsahu umožněném vnitrostátními právními předpisy):
- Podniky by mohly považovat ověření totožnosti klienta za splněné na základě platby provedené z účtu, o kterém je podnik ubezpečen, že je veden na samostatné nebo společné jméno klienta u úvěrové instituce regulované v EHP.
  - Podniky by mohly považovat ověření totožnosti oprávněné osoby za splněné na základě platby provedené na účet, o kterém je podnik ubezpečen, že je veden na jméno oprávněné osoby u úvěrové instituce regulované v EHP.

Kapitola 8: Odvětvové pokyny pro investiční podniky

195. Správa investic je správou aktiv investora za účelem dosažení určitých investičních cílů. Zahrnuje jak správu investic s diskrečním přístupem, kdy investiční manažeři jménem svých klientů přijímají investiční rozhodnutí, tak správu investic s konzultačním přístupem, kdy investiční manažeři radí svým klientům v tom, které investice mají provést, neprovádějí však sami transakce jménem svých klientů.
196. Investiční manažeři mají obvykle omezený počet soukromých nebo institucionálních klientů, z nichž mnozí jsou zámožní, například jednotlivci s vysokým čistým jměním, svěřenské fondy, společnosti, vládní agentury a další investiční subjekty. Finanční prostředky klientů jsou obvykle spravovány místním uschovatelem, namísto investičním manažerem. Riziko praní peněz a financování terorismu spojené se správou investic se tedy především odvíjí od rizika spojeného s určitým typem klientů, kterým investiční manažeři poskytují služby.
197. Podniky by v tomto odvětví měly, vedle rizikových faktorů a opatření uvedených v hlavě II těchto obecných pokynů, zohlednit následující rizikové faktory a opatření. V tomto ohledu mohou být také relevantní odvětvové pokyny uvedené v hlavě III kapitole 5.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb nebo transakcí

198. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- transakce jsou neobvykle vysoké;
  - platby od třetích osob nejsou možné;
  - produkt nebo služba se používají na úpisy, které jsou následně okamžitě možné vyplatit při omezeném zásahu investičního manažera.

Rizikové faktory klienta

199. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:
- Chování klienta, například:
    - i. důvod investice postrádá zjevný ekonomický účel;
    - ii. klient požaduje zpětný odkup nebo vyplacení dlouhodobé investice během krátké doby od počáteční investice nebo před datem vyplacení bez jasného důvodu, především vede-li to k finanční ztrátě nebo zaplacení vysokých transakčních poplatků;
    - iii. klient požaduje během krátké doby opakovaný nákup a prodej akcií bez zjevné strategie nebo ekonomického důvodu;

- iv. neochota poskytnout informace týkající se hloubkové kontroly klienta o klientovi a skutečném majiteli;
  - v. časté změny informací týkajících se hloubkové kontroly klienta nebo platebních údajů;
  - vi. klient převádí finanční prostředky, které převyšují finanční prostředky potřebné pro tuto investici, a žádá o vrácení přeplatků;
  - vii. okolnosti, za kterých klient využívá lhůty na rozmyšlenou, kdy je možné transakci bez sankce zrušit, vzbuzují podezření;
  - viii. používá několika účtů bez předchozího oznámení, zejména pokud jsou tyto účty vedeny v několika nebo vysoce rizikových jurisdikcích;
  - ix. klient si přeje strukturovat vztah tak, aby se zapojilo více stran v různých jurisdikcích, například pověřené společnosti, především jestliže jsou tyto jurisdikce spojeny s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- Povaha klienta, například:
    - i. klientem je společnost nebo svěřenský fond se sídlem v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu (podniky by měly věnovat zvýšenou pozornost jurisdikcím, které nedodržují standardy mezinárodní daňové transparentnosti);
    - ii. klient je investičním subjektem, jenž neprovádí žádnou hloubkovou kontrolu klienta, nebo ji provádí pouze v omezené míře;
    - iii. klient je neregulovaným investičním subjektem třetí strany;
    - iv. vlastnická a řídicí struktura klienta je netransparentní;
    - v. klient nebo skutečný majitel je politicky exponovanou osobou nebo má jiné vysoké postavení, které by mu mohlo umožnit zneužít svého postavení k osobnímu prospěchu;
    - vi. klient je neregulovanou pověřenou společností s neznámými akcionáři nebo společníky.
  - Obchodní činnost klienta, například finanční prostředky klienta jsou získány z obchodní činnosti v odvětvích, která jsou spojena s vysokým rizikem finanční trestné činnosti.
200. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:
- Klient je institucionálním investorem, jehož postavení bylo ověřeno vládní agenturou EHP, například prostřednictvím důchodového systému schváleného vládou.

- Klientem je orgán veřejné správy z jurisdikce EHP.
- Klientem je finanční instituce se sídlem v jurisdikci EHP.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

201. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Investor nebo jeho uschovatel má sídlo v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- Finanční prostředky pocházejí z jurisdikce spojené s vysokou mírou rizika praní peněz a financování terorismu.

Opatření

202. Investiční manažeři by měli mít o svých klientech dobré znalosti, které jim pomohou stanovit vhodná investiční portfolia. Shromážděné informace budou podobné těm, které podniky získávají pro účely boje proti praní peněz a financování terorismu.

203. Podniky by měly v rizikovějších situacích dodržovat pokyny zesílené hloubkové kontroly klienta stanovené v hlavě II. V případech, kdy je riziko související s obchodním vztahem vysoké, by podniky navíc měly:

- zjistit a případně ověřit totožnost hlavních investorů klienta podniku, pokud je klient neregulovaným investičním subjektem třetí strany;
- chápat důvod každé platby nebo převodu na účet neověřené třetí osoby nebo z jeho účtu.

204. V rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy mohou investiční manažeři uplatňovat pokyny zjednodušené hloubkové kontroly klienta stanovené v hlavě II v situacích s nízkým rizikem.

Kapitola 9: Odvětvové pokyny pro poskytovatele investičních fondů

205. Poskytování investičních fondů se může týkat několika stran: správce fondu, jmenovaných poradců, depozitáře a pověřených uschovatelů, registrátorů a v některých případech hlavních makléřů. Obdobně může být do distribuce podílů fondu zapojeno také několik stran, například smluvní zástupce, správce majetku s diskrečním a konzultačním přístupem, poskytovatelé služeb a nezávislí finanční poradci.
206. Typ a počet stran zapojených do procesu distribuce fondu závisí na povaze fondu a může ovlivnit množství informací, které fond o svých klientech a investorech zná. Fond nebo, pokud fond sám není povinnou osobou, správce fondu je odpovědný za plnění povinností v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, ačkoliv povinnosti fondu v oblasti hloubkové kontroly klienta mohou vykonávat jedna nebo více dalších stran za určitých podmínek.
207. Investiční fondy mohou být zneužity osobami nebo subjekty pro účely praní peněz a financování terorismu:
- Podíly v retailových fondech jsou často distribuovány bez osobní přítomnosti partnera; dostupnost těchto fondů je obvykle snadná a poměrně rychlá a podíly v těchto fondech mohou být převáděny mezi různými stranami.
  - Alternativní investiční fondy, například hedgeové fondy, realitní fondy a soukromé kapitálové fondy, mívají obvykle menší počet investorů, kteří mohou být soukromými i institucionálními investory (penzijní fondy, fondy fondů). Fondy, které jsou určeny pro omezený počet osob s vysokým čistým jměním nebo fondy rodinného majetku, mohou představovat pro účely praní peněz a financování terorismu podstatně vyšší riziko zneužití než retailové fondy, jelikož je u investorů pravděpodobnější, že budou schopni vykonávat nad majetkem fondu kontrolu. Pokud investoři nad těmito aktivy vykonávají kontrolu, jsou tyto fondy soukromými subjekty držby aktiv, která jsou označena jako faktor znamenající potenciálně vyšší riziko uvedený v příloze III směrnice (EU) 2015/849.
  - Bez ohledu na často střednědobou až dlouhodobou povahu investic, která může atraktivnost těchto produktů pro účely praní peněz snižovat, mohou přesto být pro oblast praní peněz atraktivní z důvodu své schopnosti růstu a vytváření příjmu.
208. Tato kapitola se zaměřuje na:
- a. správce investičních fondů, kteří vykonávají činnost podle čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice (EU) 2015/849; a
  - b. investiční fondy obchodující se svými akciemi nebo podíly podle čl. 3 odst. 2 písm. d) směrnice (EU) 2015/849.

Ostatní subjekty, které se podílejí na poskytování nebo distribuci podílů fondu, například zprostředkovatelé, musejí plnit své povinnosti hloubkové kontroly klienta a měly by se podle potřeby řídit příslušnými kapitolami těchto obecných pokynů.

209. Pro fondy a správce fondů by mohly být rovněž relevantní i odvětvové pokyny uvedené v hlavě III kapitolách 1, 7 a 8.

Rizikové faktory

Rizikové faktory produktů, služeb nebo transakcí

210. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika souvisejícího s fondem:

- Fond je určen pro omezený počet jednotlivců nebo fondů rodinného majetku, například soukromý fond nebo fond s jediným investorem.
- Je možné upisovat ve prospěch fondu a následně investice okamžitě vyplatit, aniž by to investorovi způsobilo vysoké administrativní náklady.
- Podíly nebo akcie fondu mohou být obchodovány bez nutnosti učinit oznámení správci fondu nebo fondu v době obchodování a v důsledku toho jsou informace o investorovi známy několika subjektům (jak je tomu v případě uzavřených fondů obchodovaných na sekundárních trzích).

211. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika souvisejícího s upisováním:

- Upisování podílů se týká účtů nebo třetích osob v několika jurisdikcích, zejména pokud jsou tyto jurisdikce spojeny s vysokým rizikem praní peněz a financování terorismu definovaným v bodech 22-27 hlavy II těchto obecných pokynů.
- Upisování se týká třetích upisovatelů nebo příjemců, především neočekávaných.

212. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika souvisejícího s fondem:

- Platby od třetích osob nejsou možné.
- Fond je otevřen pouze drobným investorům s omezenými investicemi.

Rizikové faktory klienta

213. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Chování klienta je neobvyklé, například:
  - i. Odůvodnění investic postrádá zjevný strategický nebo ekonomický účel nebo klient investuje v rozporu se svou celkovou finanční situací, pokud jsou tyto skutečnosti fondu nebo správci fondu známy.
  - ii. Klient požádá o zpětné odkoupení nebo vyplacení investice během krátké doby od počáteční investice nebo před stanoveným datem vyplacení bez jasného odůvodnění,
  - iii. především pokud to má za následek finanční ztrátu nebo zaplacení vysokých transakčních poplatků.

- iv. Klient požaduje opakovaný nákup a prodej akcií během krátké doby bez zjevného strategického nebo ekonomického odůvodnění.
- v. Klient převádí finanční prostředky, které převyšují hodnotu potřebnou pro investici, a žádá o vrácení přeplatků.
- vi. Klient používá několik účtů bez předchozího oznámení, zejména pokud jsou tyto účty vedeny v několika jurisdikcích nebo jurisdikcích spojených s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- vii. Klient si přeje strukturovat vztah tak, aby se zapojilo více stran v různých jurisdikcích, například neregulované pověřené společnosti, především jestliže jsou tyto jurisdikce spojeny s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu.
- viii. Klient náhle bez odůvodnění mění místo vypořádání, například vlivem změny svého bydliště.
- ix. Klient i skutečný majitel se nacházejí v různých jurisdikcích a alespoň jedna z těchto jurisdikcí je spojena s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu uvedeným v obecné části těchto obecných pokynů.
- x. Finanční prostředky skutečného majitele pocházejí z jurisdikce spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, zejména je-li jurisdikce spojena s vyšší mírou predikativních trestných činů v oblasti praní peněz a financování terorismu.

214. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- klientem je institucionální investor, jehož postavení bylo ověřeno vládní agenturou z EHP, například vládou schváleným důchodovým systémem;
- klientem je podnik v zemi EHP nebo ve třetí zemi, která uplatňuje požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, které nejsou méně přísné než požadavky dle směrnice (EU) 2015/849.

Rizikové faktory související s distribučními kanály

215. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- nejasné nebo složité distribuční kanály, které omezují dohled fondu nad svými obchodními vztahy a omezují jeho schopnost sledovat transakce, fond například využívá velké množství dílčích distributorů k distribuci podílů ve třetích zemích;
- distributor se nachází v jurisdikci spojené s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu definovaným v obecné části těchto obecných pokynů.

216. Faktory, které by mohly přispět ke snížení rizika:

- Fond akceptuje pouze určitý typ investorů s nízkým rizikem, například regulované podniky provádějící investování na bázi hlavní činnosti (např. životní pojišťovny) nebo podnikové důchodové systémy.
- Podíly ve fondu lze koupit a vyplatit pouze prostřednictvím podniku, například finančního zprostředkovatele, v zemi EHP nebo ve třetí zemi, jejíž požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu nejsou méně přísné než požadavky dle směrnice EU 2015/849.

Rizikové faktory zemí nebo zeměpisných oblastí

217. Faktory, které by mohly přispět ke zvýšení rizika:

- Finanční prostředky investorů pocházejí z jurisdikcí spojených s vyšším rizikem praní peněz a financování terorismu, zejména jsou-li spojeny s vyšší mírou predikativních trestných činů v oblasti praní peněz.
- Fond nebo správce fondů investuje do odvětví s vyšším rizikem korupce (např. do těžebního průmyslu nebo obchodu se zbraněmi) v jurisdikcích označených věrohodnými zdroji jako mající vysokou míru korupce nebo jiných predikativních trestných činů v oblasti praní peněz a financování terorismu, zejména pokud se jedná o fond s jedním investorem nebo fond s omezeným počtem investorů.

Opatření

218. Opatření, která by fondy nebo správci fondů měli přijmout za účelem splnění svých povinností týkajících se hloubkové kontroly klienta, budou záviset na tom, jak klient nebo investor (pokud investor není klientem) do fondu vstupuje. Fondy nebo správci fondů by měli rovněž při zohlednění míry rizika přijmout opatření ke zjištění a ověření totožnosti případných fyzických osob, kteří klienta v konečném důsledku vlastní nebo ovládají (nebo jejichž jménem se transakce provádějí), například požádáním potenciálního investora při jeho první žádosti o připojení se k fondu o informaci, zda investuje svým jménem nebo zda je prostředníkem investujícím jménem jiné osoby.

219. Klient je:

- a) fyzická nebo právnická osoba, která přímo nakupuje podíly nebo akcie fondu na svůj vlastní účet, a nikoliv jménem jiných souvisejících investorů; nebo
- b) podnik, který v rámci své hospodářské činnosti přímo nakupuje podíly nebo akcie svým jménem a vykonává kontrolu nad investicemi ku konečnému prospěchu jedné nebo několika třetích osob, které nad investicemi nebo investičními rozhodnutími nemají kontrolu; nebo
- c) podnik, např. finanční zprostředkovatel, který jedná svým vlastním jménem a je registrovaným vlastníkem akcií nebo podílů, ale jedná na účet a podle určitých pokynů

jedné nebo několika třetích osob (např. protože je finanční zprostředkovatel určenou osobou, makléřem, provozovatelem sdruženého/souhrnného účtu více klientů nebo provozovatelem podobného pasivního uspořádání); nebo

- d) klient podniku, například klient finančního zprostředkovatele, kdy podnik není registrovaným vlastníkem akcií nebo podílů (např. protože investiční fond využívá služeb finančního zprostředkovatele k distribuci akcií nebo podílů fondu a investor nakupuje podíly nebo akcie prostřednictvím podniku a podnik se tak nestává zákonným majitelem podílů nebo akcií).

Opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta a zesílené hloubkové kontroly klienta, která mají být přijata v situacích popsanych v odstavcích 219a a 219b

220. V situacích popsanych v odstavcích 219a a 219b by měla být fondem nebo správcem fondu ve vysoce rizikových situacích přijata opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, například:

- získání dalších informací o klientech, například o pověsti a zázemí klienta, před uzavřením obchodního vztahu;
- přijetí dalších kroků k dalšímu ověření získaných dokumentů, údajů nebo informací;
- získání informací o zdroji finančních prostředků a/nebo zdroji majetku klienta a skutečného majitele klienta;
- požadování, aby platba zpětného odkupu byla provedena prostřednictvím původního účtu použitého k investici nebo účtu, jež je veden na samostatné nebo společné jméno klienta;
- zvýšená četnost a intenzita sledování transakcí;
- požadování, aby první platba byla provedena prostřednictvím platebního účtu vedeného na samostatné nebo společné jméno klienta u úvěrové nebo finanční instituce regulované v EHP nebo u regulované úvěrové nebo finanční instituce ve třetí zemi uplatňující požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, které nejsou méně přísné než požadavky dle směrnice (EU) 2015/849;
- získání souhlasu vrcholného vedení v okamžiku transakce, kdy klient používá produkt nebo službu poprvé;
- zesílené sledování vztahů s klienty a jejich jednotlivých transakcí.

221. V situacích s nižším rizikem, v rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy, a za předpokladu, že finanční prostředky jsou ověřitelně převáděny na platební účet nebo z platebního účtu vedeného na samostatné nebo společné jméno klienta u úvěrové nebo finanční instituce regulované v EHP, je příkladem opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta, která může fond nebo správce fondu přijmout, využití zdroje finančních prostředků ke splnění některých požadavků hloubkové kontroly klienta.

Opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta a zesílené hloubkové kontroly klienta, která mají být přijata v situacích popsanych v odstavci 219c

222. V situacích popsanych v odstavci 219c, je-li finanční zprostředkovatel klientem fondu nebo správce fondu, měl by fond nebo správce fondu vůči finančnímu zprostředkovateli uplatňovat při zohlednění míry rizika opatření hloubkové kontroly klienta. Fond nebo správce fondu by měl rovněž při zohlednění míry rizika přijmout opatření ke zjištění a ověření totožnosti investorů souvisejících s finančním zprostředkovatelem, jelikož jsou tyto investoři skutečnými majiteli finančních prostředků investovaných prostřednictvím zprostředkovatele. V rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy mohou fondy nebo správci fondů v situacích s nízkým rizikem uplatňovat opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta podobná opatřením uvedeným v bodě 112 těchto obecných pokynů za těchto podmínek:

- Na finančního zprostředkovatele se vztahují povinnosti v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu v jurisdikci EHP nebo ve třetí zemi, která má požadavky v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu neméně přísné než požadavky dle směrnice (EU) 2015/849.
- Nad finančním zprostředkovatelem je vykonáván účinný dohled z hlediska dodržování těchto požadavků.
- Fond nebo správce fondu přijal při zohlednění míry rizika kroky k zajištění toho, aby riziko praní peněz a financování terorismu související s obchodním vztahem bylo nízké, a to mimo jiné na základě posouzení obchodní činnosti finančního zprostředkovatele, druhů klientů, kterým finanční zprostředkovatel poskytuje služby, a jurisdikcí, kterých se obchodní činnost zprostředkovatele týká, ze strany fondu nebo správce fondu.
- Fond nebo správce fondu přijal při zohlednění míry rizika kroky k zajištění toho, aby zprostředkovatel uplatňoval přísná opatření při zohlednění míry rizika hloubkové kontroly klienta vůči svým vlastním klientům a skutečným majitelům svých klientů. V rámci toho by měl fond nebo správce fondu přijmout opatření při zohlednění míry rizika k posouzení adekvátnosti strategií a postupů zprostředkovatele v oblasti hloubkové kontroly klienta, například na základě veřejně dostupných informací o dodržování předpisů ze strany zprostředkovatele nebo o přímé spolupráci se zprostředkovatelem.
- Fond nebo správce fond přijal kroky při zohlednění míry rizika k zajištění, že zprostředkovatel poskytne informace o hloubkové kontrole klienta a dokumenty o souvisejících investorech okamžitě na vyžádání, například zahrnutím příslušných ustanovení do smlouvy se zprostředkovatelem nebo ověřením schopnosti zprostředkovatele poskytovat informace hloubkové kontroly klienta na vyžádání.

223. Pokud je riziko vysoké, zejména pokud je fond určen pro omezený počet investorů, musí se uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která mohou zahrnovat opatření uvedená v odstavci 220 výše.

Opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta a zesílené hloubkové kontroly klienta, která mají být přijata v situacích popsanych v odstavci 219d

224. V situacích popsanych v odstavci 219d by měl fond nebo správce fondu při zohlednění míry rizika uplatňovat opatření hloubkové kontroly klienta vůči konečnému investorovi jakožto klientovi fondu nebo správce fondu. Ke splnění svých povinností v oblasti hloubkové kontroly klienta se může fond nebo správce fondu spoléhat na zprostředkovatele v souladu s podmínkami stanovenými v kapitole II oddílu 4 směrnice (EU) 2015/849, které se na ně vztahují.
225. V rozsahu povoleném vnitrostátními právními předpisy mohou fondy nebo správci fondů uplatňovat opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta v situacích s nízkým rizikem. Jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 222, mohou opatření zjednodušené hloubkové kontroly klienta znamenat, že fond nebo správce fondu získá údaje o totožnosti z registru akcií fondu a informace uvedené v čl. 27 odst. 1 směrnice (EU) 2015/849, které musí fond nebo správce fondu obdržet od zprostředkovatele v přiměřené lhůtě. Fond nebo správce fondu by měl tuto lhůtu stanovit v souladu s přístupem založeným na posouzení míry rizika.
226. Pokud je riziko vysoké, zejména pokud je fond určen pro omezený počet investorů, musí se uplatnit opatření zesílené hloubkové kontroly klienta, která mohou zahrnovat opatření stanovená v odstavci 220 výše.

Hlava IV – Provádění

Provádění

227. Příslušné orgány a podniky by tyto obecné pokyny měly dodržovat nejpozději od 26. června 2018.